«Eĭ aşa! nu vĕ spuneam eŭ? Strigoĭ în castel!... Ear vĕ întreb, există oare strigoĭ?

Dar nimenĭ nu 'l asculta, şi chiar îĭ zic să tacă, dacă se prea întrece cu batjocurile.

De alt-mintrelea dascălul Hermod n'a încetat de a'şĭ întinde lecţiile asupra studiuluĭ legendelor Transilvănene. Multă vreme încă, tînăra generaţiune din Werst va crede, că spiritele din cea-l'altă lume, umblă prin ruinele casteluluĭ din Carpaţĭ.

— SFÎRŞIT —

Din causa sĕrbătorilor Crăciunuluĭ, numĕrul viitor care trebuia să apară Vinerĭ, va apare Duminecă dim. 28 Dec. şi care va începe publicarea sensaţionaluluĭ roman: Păţăniile uneĭ nunţĭ pariziane în jurul lumeĭ de celebrul scriitor Jules Gros.

Călĕtoria
De la Sidi-Bel-Abes la Ain-Sefra

(Coresp. part. a *Ziruluĭ Călĕtoriilor*)

Ain-Sefra, 22 Noembrie 1896

De la Tufarna la Sful

La ora 6 dimineaţa am plecat din Tufarna. Drumul era inundat cu apă aşa că trecerea era foarte grea. O ceaţă deasă învĕluia drumul ast-fel că nu ne vedeam uniĭ pe alţiĭ. Căpitanul comandant mergea înainte călare pe cal. Am lăsat calea ferată la stânga şi am apucat la dreapta. In dreptul găreĭ apa era foarte mare, în cât am trecut unul după altul, mergĕnd prin apă până la piept aşa îmbrăcaţĭ cum ne aflam cu sacul în spinare.

Apoĭ pe câmp am mers cu foarte multă greutate căcĭ pămĕntul era muiat.

In fine la ora 9.30 am putut începe să zărim că locul era locuit de câţĭ-va păstorĭ arabĭ. Atuncĭ o uşoară bucurie ne-a coprins, căcĭ ştim că în tot-d'a-una unde sunt oamenĭ găsim şi apă de bĕut.

Pe la 11 ore am ajuns la Sful, unde căpitanul ne-a dat ordin ca în loc să montăm corturile, să pregătim ceva de mâncare şi să aşteptăm compania 11-a, care trebuia să ne ajungă venind din Beida.

Căruţele nesosind încă până la orele 1 d. a. atuncĭ ni s'a dat ordin să mâncăm conservele şi pesmeţiĭ, aşa că am făcut o supă cu carne conservată şi am mâncat pe la orele 3.

Sful e nelocuit, nicĭ un om nu se vede pe aicĭ, cu toate că se zăresc maĭ multe ruine. Sful a fost înainte un sat şi un loc important pentru caravane. Aci se maĭ află încă două fântânĭ cu apă bună de bĕut. Sful a fost părăsit de locuitoriĭ luĭ în timpul insurecţieĭ la 1830. Plimbându mĕ prin aceste ruine am zărit magaziile unde se ţinea grâul, orzul, etc.

Pe când noĭ steteam aci, am vĕzut în depărtare un călăreţ venind în goana mare, care, după ce a ajuns până la noĭ, am vĕzut că e un sublocotenent din compania 11-a. Acesta a anunţat pe căpitanul nostru că în curĕnd va sosi şi compania luĭ, care se afla în apropiere.

Atuncĭ căpitanul ne-a dat ordin să fim gata de plecare.

Pe la orele 4 şi jum., am plecat spre gara Modzbah, după ce ne-am umplut bidoanele cu apă din Sful pentru ca să avem cu ce să ne preparăm mâncarea de seară. La ora 6 am ajuns la gara Modzbah unde am bătut corturile în mijlocul unuĭ câmp plin cu apă.

După ce am stat aci aŭ ajuns şi căruţele după noĭ cu hrana şi cu bagagiile ofiţerilor.

După ce am avut o mulţime de lucru şi după ce am mâncat, am putut adormi în fine.

Câţĭ-va sĕrmanĭ soldaţĭ, carĭ pe drum nu maĭ putuseră răbda de sete, şi-aŭ bĕut apa din bidoanele lor, pe care o luaserăm de la Sful, s'aŭ vĕzut nevoiţĭ seara să nu mănânce supă ci să se mulţumească numaĭ cu câţĭ va pesmeţĭ.

In corespondenţa mea viitoare vĕ voiŭ spune peripeţiile aceşteĭ lungĭ călĕtoriĭ până ce am ajuns la Ain-Sefra.

S. Schiffer din Bucureştĭ
Soldat. reg. I, comp. 9
Legiunea streină

VARIETĂŢĬ

Canalul de la Mare Baltică la Marea Neagră. — S'a vorbit deja, de un canal care să unească aceste două mărĭ. După amănuntele date de «Engineering,» lucrările vor începe în primă-vara viitoare.

Iată punctele principale ale planuluĭ adoptat: lărgimea canaluluĭ va fi de 66 metri la suprafaţa apeĭ, de 35 m. 50 în fund şi adâncimea de 8 m. 60. Plecând de la Riga, el va urma cursul Duneĭ până la Duna burg, de unde, o mare săpătură îl va uni cu Lepel la Berezina.

La rîndul sĕŭ, acest rîŭ va fi întrebuinţat până la Dnipru, şi va da în Marea Neagră la Kerson. Ast-fel, pe un parcurs de 1.600 km. canalul nu va avea de cât 200 km. făcuţĭ artificial.

Şapte-spre-zece porturĭ vor fi rĕspândite în tot lungul canaluluĭ, de la Riga până la Kerson, în carĭ vor putea ancora bastimente destul de marĭ. Adâncimea sa de 8 m. 50 va permite circulaţia pacheboturilor şi chiurasatelor.

Vasele cele marĭ, vor merge pe el cu o iuţeală de 6 nodurĭ pe oră, ceea ce dă o durată de 144 ore de drum de la o mare la alta.

Costul aceşteĭ măreţe lucrărĭ este socotit 500 milioane de francĭ şi durata lucrărilor cincĭ anĭ.

Decĭ, canalul acesta va putea fi deschis pe la finele anuluĭ 1902, tocmaĭ la data terminăreĭ Ttransiberianuluĭ.

Un lac curios în Alaska. — Un jurnal din Québec, vorbeşte de un lac foarte curios, care se află situat în regiunea traversată de rîul Yukon.

Acest lac, căruia un misionar care l'a descoperit i-a dat numele Salawik, presintă acest fenomen ciudat de a nu îngheţa nicĭ odată în timpul ierneĭ, ceea ce nu se vede la nicĭ un alt lac din această regiune. Ceva maĭ mult, cu toate că nu i se cunoaşte nicĭ un fel de legătură cu marea, nivelul sĕŭ creşte de odată cu fluxul.

Cauza pentru care acest lac nu îngheaţă, nu este aceia că ar fi avênd apa prea sărată, — din contră, este apă dulce, — ci pentru că temperatura sa se ridică ast-fel că te poţĭ scălda în el.

Apele acestuĭ lac, carĭ aŭ o întindere de 60 de mile, — devine în timpul erneĭ refugiul tuturor peştilor din rîurile carĭ se varsă în el, şi afluenţa lor devine aşa de mare, în cât s'ar putea prinde cu mâna saŭ omorî cu bastonul.

Prinţĭ păstorĭ. — Intr'unul din ultimele numere ale ziaruluĭ militar rus «Russki Invalid» citim că-aŭ murit într'o sĕptămĕnă 13 ofiţerĭ din miliţia caucaziană. Intre aceştĭ 13 ofiţerĭ eraŭ 9 prinţĭ.

De alt-fel nu trece nicĭ o zi fără să sosească la Peterburg ştirea că a murit cutare prinţ caucazian saŭ că s'a măritat cutare principesă.

Nu e nicĭ un sat caucazian care să nu aibă 5—20 de prinţĭ.

Adevĕrul e că orĭ-ce păstor caucazian, care are o turmă maĭ mare de oĭ, e recunoscut de locuitorĭ ca prinţ şi eĭ aŭ dreptul să pretindă a li se zice «luminăţia ta» în tot imperiul rusesc.

Când se duc în strĕinătate, îşĭ pun pe cărţile de vizită titlul de «prinţ».

Tot aşa e şi la triburile tartare din Rusia.

Din cauza aceasta, multe familiĭ marĭ ruse, cu adevĕrat prinţiare, ca Narişkin, Wsjewoioşescki şi altele, aŭ lepădat titlul de prinţ pentru ca să nu fie puse alăturea cu familiile păstorilor caucazianĭ şi tartarĭ.

Numĕrul 14 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Duminecă 28 Decembrie curent.

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Anul I.—No. 14. 5 BANI IN TOATA ŢARA Bucureştĭ, Luniĭ, 29 Decembrie, 1897

ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ŞI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ŞI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată ţara
« 2.50 « ½ « « «
Abonaţiĭ pe un an primesc şi un roman de 1 volum.

Redacţia şi Administraţia:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe săptămână
MARŢEA şi VINEREA

MINERII DIN CALIFORNIA. — Vezĭ explicaţia)

Minerii din California

Frigurile auruluĭ stăpânesc lumea de la un capăt la altul. După America de Nord și Australia, vine Africa de Sud ; după minele din California, acele din Transvaal. Mâine, ca și erĭ, vom vedea mulțĭ chemațĭ dar puținĭ aleșĭ; norocul e orb și «cade pe proștĭ» vorba românuluĭ. La mine, ca și la joc, norocul domnește ca un stăpân caprițios și cu toane. Noĭ l'am vĕzut la lucru, și încăpățânarea adoratorilor sĕĭ, a fost pentru noĭ, subiectul mirăreĭ. Imprejurările în caiĭ s'aŭ descoperit minele de quarț aurifer, acel isvor de bogățiĭ imense, merită a fi relatate și de aci, vom putea judeca, în mic, rolul ce l'a avut norocul.

In epoca de care vĕ vorbesc, mineriĭ aventuroșĭ, se vîraŭ din ce în ce maĭ afund în pămênt. Expioatarea așa numitelor *placers*, uscate saŭ umede, era regulată. Dar un lucru, plătit chiar cu sume marĭ, care însă nu aducea după sine nicĭ o întâmplare, nu'ĭ atrăgea pe minerĭ.

Eĭ voiaŭ emoțiile joculuĭ, șansele bogățieĭ repezĭ ; eĭ preferaŭ mizeriile și privațiunile cu alternative de descoperirĭ de bogățiĭ. Firea lor vagabondă îĭ împingea să meargă mereŭ, fără încetare ; întâmplărĭ fericite, descoperirĭ de mine noĭ, le susțineaŭ curagiul și le întrețineaŭ speranțele. Eĭ îșĭ istorisea unul altuia poveștirĭ fabuloase, legende aurite, transmise de Indienĭ. Maĭ departe, între vîrfurile perdute în norĭ ale Sierreĭ Madra existaŭ, se zice, stâncĭ de aur masiv. De acolo, din acele vârfurĭ inaccesibile, acoperite de zăpezĭ eterne, ploile, furtunele, cutremurele de pămênt, aŭ rupt, aŭ sfărâmat, aŭ adus pe câmpiĭ, prin torente, bucățele, fărimiturĭ din prețiosul metal. Acest aur, pe care eĭ îl culegeaŭ în pepite și în pulbere, nu eșa spontaneŭ din pămênt. Mergând în sus, pe cursul rîurilor va trebui să ajungă la isvor, și, cu toate pedicile din cale, vor merge maĭ în sus, maĭ departe, condușĭ de stăruința și norocul lor. Și norocul i-a slujit.

Unul dintre aceștia căuta aur în comitatul Mariposa. Ziua fusese bună, când la cotitura unuĭ torent, se întâlni cu unul din aceĭ bandițĭ, carĭ umblaŭ în jurul minelor (vezĭ ilustrația).

— Aurul tĕŭ saŭ viața, strigă banditul, dar minerul trase cu carabina și îl omorî. Glonțul ricoșind, se lovi de o stâncă și lăsă pe piatră o urmă strălucitoare care-ĭ atrase atenția. Lăsîndu-șĭ inamicul mort, el examină urma maĭ de aproape și vĕzu cu mirare că e aur, și stânca, de care se isbise glonțul era de quarț. Sgomotul descopereriĭ sale se rĕspândi printre minerĭ, dar totul nu fuse de cât chestie de noroc.

In comitatul Tuolomné minerii nu puteaŭ să-șĭ procure carne de cât prin vînat. Zilnic, trebue să facă es cursiĭ pe câmpurĭ pantru aceasta.

Incăpățînându-se să omoare un urs cenușiŭ, unul din vînătorĭ reuși să-l doboare, dar tocmaĭ la isvorul unuĭ torent. Ursul, în cădere, rĕmase spînzurat de o stâncă ascuțită. Omul putu să ajungă până la el și începu să-l jupoaie. Scăpând cuțitul în stîncă constată prezența auruluĭ într'o vînă de quarț.

In fine, în Nevada, douĭ minerĭ se hotărîră să părăsească mina pentru a merge la San Francisco. In ajunul plecăre, plimbându-se pe o colină, se jucaŭ rostogolind petre în torent. Una din pietre, în goana eĭ către apă, se lovi de o stâncă negricioasă și rupând o bucată, arătă ochilor exersațĭ aĭ minerilor, un filon de aur formând o vînă. Amânândoĭ îșĭ amânară plecarea, eĭ scormoniră stînca, făcându-o să sară în aer cu ajutorul prafuluĭ de pușcă. Desvelită ast fel, vîna se arătă destul de bogatĭ și eĭ tăiară bucățĭ de aur pur. Minele de quarț fură descoperite și o eră nouă se deschise în California.

Dacă o ast fel de descoperire a putut să încurageze pe căutătoriĭ de aur, ea a dat naștere și la fraude. Puțin timp dupe aceea, nu maĭ era vorba decât de filoane de aur și de chipul cum s'ar putea face avere. Un mijloc de șarlatanie era și următorul : se semăna pe suprafața pămîntuluĭ praf de aur, și cumpărătorul, vĕzênd că la primele spălăturĭ, resulta mult aur, cumpăra cu un preț fabulos un teren care era făcut aurifer într'un mod artificial. In minele de quarț, minerii îșĭ încărcaŭ puștile cu pepite de aur și trăgeaŭ în perețiĭ stâncilor în carĭ aurul se incrusta. Cumpĕrătorul vedea urmele acestea, și plătea scump o stâncă ordinară.

Dar cea maĭ mare șarlatanie fu cea din 1877.

Iată ce s'a întâmplat: Intr'o zi, se rĕspândi sgomotul că niște minerĭ aŭ descoperit în teritoriul din Arizona deposite colosale de petre prețioase. Nu se uitase, că în timpul luĭ Pizare și Almagro, Aztequesiĭ aŭ găsit multe petre scumpe în acele regiunĭ, și că Montezuma poseda o mare cuntitate. Minerii povesteaŭ că nu fără pericole, eĭ se aventuraseră în aceste districte, ocupate de Indieniĭ Apașĭ, și aŭ găsit deposite foarte marĭ, dar din lipsa de instrumente și de hrană, nu aŭ putut căuta cu d'amănuntul

Ca probă la cele spuse, eĭ arătaŭ saci de piele de cămilă plinĭ cu briliante, rubinurĭ brute, printre carĭ, alăturĭ de petre fără valoare, se găsesc unele foarte frumoase. Maĭ mulțĭ bancherĭ și capitaliștĭ din San-Francisco, întărîtațĭ de enormele beneficiurĭ pe carĭ le dedeaŭ minele de quarț intrară în relațiune cu mineriĭ. Eĭ primiră cu dragă inimă, dar nu voiră să vânză, până ce un examen serios nu ar stabili prețul. Eĭ poftiră pe viitoriĭ lor cumpărătorĭ a merge cu eĭ în Arizona și să purceadă la o verificare minuțioasă a depositelor.

Această propunere era foarte bună și prea cinstită pentru a da vre-o urmă de bănueală și fu primită cu mulțumire Fără a perde vremea, se angajară ingînerĭ și cunoscătorĭ de petre și în cel maĭ mare secret, porniră la Arizona. Pentru ca să nu dea de bănuit nimic membriĭ expedițieĭ urmară drumurĭ diferite și se întâlniră într'un punct hotărât. Ajunșĭ la locul depositelor, începură cercetările, carĭ fuseră foarte fericite.

Peste tot, pe o întindere de o leghe, în nisip, în petrișĭ până și în albia rîurilor, se culeseră petre prețioase la fel cu cele aduse de minerĭ.

Analisate cu băgare de seamă de către specialiștĭ, ele fură recunoscute de petre prețioase.

Vre o 12 capitaliștĭ, în contul cărora se făcuse expediția, oferiră minerilor 5 milioane și o parte din beneficiĭ. După multe târgueli afacerea se tranșă, și în curând prețul acțiunilor se ridică foarte mult. Lucruril staŭ aci, când raportul unuĭ expert din Filadelfia le răci entusiasmul.

Dupe examenul localităților și dupe analisa soluluĭ conchiseră că depositele nu existaŭ și că se găseaŭ în fața unuĭ *salted deposits* «câmpurĭ sărate» saŭ semănate artificial cu petre fine. O anchetă minuțioasă descoperi, că pretinșiĭ minerĭ, carĭ nu eraŭ decât niște șarlatanĭ, cumpăraseră din Londra și din New York pentru suma de 250.000 francĭ diamante și rubinurĭ brute, maĭ mult saŭ maĭ puțin rele, amestecate cu câte va petre frumoase și pe carĭ le semănară pe pămîntul vechilor Azteques. Nu maĭ încape vorbă că odată în posesia milioanelor, eĭ aŭ șters'o din California și nu s'aŭ maĭ vĕzut de atuncĭ.

Charles de Varigny.

EPISOADE DIN CĂLĔTORIA MEA LA POLUL NORD

II

Curios e maĭ ales că am avut același vis când făcusem tot pe o banchiză, drumul de pe țĕrmul rĕsăritean al Groenlandeĭ și credeam tot așa că ne depărtăm din ce în ce de ținta noastră Atuncĭ am visat că ajunse-

sem acasă după ce străbătusem Groenlanda pe ghiaţă. Mi era însă ruşine că nu puteam să daŭ nicĭ o lămurire despre ce vĕzusem în această călĕtorie. Uitasem tot. Oare asemĕnarea acestor 2 visurĭ nu e un semn bun? Intĕia oară, orĭ cât de rele eraŭ semnele, ne-am ajuns scopul; voĭ reuşi oare şi de astă dată?

Dacă aş fi superstiţios, aş fi maĭ sigur de succes. Dar cu toate că nu sunt de loc superstiţios, totuş am convingerea că trebue să ne reuşească întreprinderea. Această credinţă nu e însă numaĭ urmarea vîntuluĭ de la sud care bate de douĕ zile; e maĭ mult o voce internă care îmĭ spune că vom reuşi. Acum rîd eŭ singur de mine cum am putut fi aşa de slab în cât să mĕ îndoesc de acest lucru.

Vinerĭ 19 Ianuarie.—Un vînt superb de o iuţeală de 4—9 metri pe secundă: mergem cu iuţeală ştraşnică spre nord. Spre amiazĭ să luminează, acum atât de mult în cât dac'am fi numaĭ cu puţin maĭ spre sud, am putea aştepta peste câte va minute soarele ridicându-se în toată strălucirea pe orizon; aci însă maĭ avem să aşteptăm vr-o lună.

Sâmbătă 20 Ianuarie.—Am dat ordine să se scoată 370 de k.grame de conserve şi 90 de k grame de pâine pe punte; n'ar fi cuminte ca pentru cazurĭ neprevĕzute ca, de pildă, un foc s'aŭ alt ceva, să nu avem ceva provisiunĭ pe punte.

Duminecă 21 Ianuarie.—Am făcut o excursiune lungă spre nord-vest. Şi în direcţia aceasta am găsit ghiaţa destul de slabă. Sverdrup şi eŭ ne-am urcat pe o colină formată prin presiunea gheţurilor. Era chiar în mijlocul uneĭ presiunĭ foarte puternice, cu toate acestea nu era maĭ înaltă de 5 metriĭ, cu toate că era una din cele maĭ înalte pe carĭ le-am văzut.

După observaţiile de aseară, ne găsim la 79°35' latitudine nordică, întocmaĭ cum făcusem şi eŭ socoteală. Căcĭ acum ne am obicinuit atât de mult a ne socoti mersul după vênt, în cât putem să ne dăm socoteala destul de exact de drumul pe care l'am făcut.

Am mers iar o bucată bună spre nord, de am putea numaĭ să mergem tot aşa. In onoarea zileĭ naştereĭ regeluĭ am închinat câte un pahar, ospătându-ne cu smochine, stafide şi migdale.

Marţĭ, 23 Ianuarie.—Astă-zĭ dimineaţă când m'am urcat pe punte, am zărit pe *Kaiphas* departe înaintea vaporuluĭ lătrând fără încetare spre rĕsărit. De oare-ce nu mă îndoiam că trebue să fie ceva acolo, am plecat în acea direcţie luând un revolver cu mine; Sverdrup, cu un alt revolver, mĕ urmă. Când ajunserăm la câine, acesta o luă înaintea noastră în aceiaşĭ direcţie; de sigur trebuia să fie prin apropiere vr'o fiară, şi fireşte că nu putea să fie de cât urs.

Luna plină, roşie, strălucea slab la nord, aruncând o pânză de lumină asupra danteleĭ gheţurilor. Privií în toate părţile peste colinele de ghiaţă ce aruncaŭ umbre lungĭ şi de forme bizare, dar nu putuĭ să descoper nimic în această harababură. Inaintarăm decĭ, *Kaiphas* înainte, mîrîind, lătrând şi ascuţindu-şĭ urechile din când în când, iar eŭ în urma luĭ, aşteptându-mĕ în tot momentul să văd ivindu se un urs.

Mergeam aşa spre rĕsărit, dealungul crăpătureĭ. Deodată câinele începu să se arate maĭ precaut şi să meargă maĭ drept înainte,—apoĭ se opri mîrîind încet; era decĭ evident că ne apropiăm de fiară. Mă urcaĭ pe o colină şi priviĭ împrejur; zăriĭ printre blocurile de ghiaţă o umbră ce părea a se apropia de noĭ.

— E un câine negru, ziseĭ eŭ.

— Nu, e un urs, rĕspunse Sverdrup, care era maĭ la o parte şi putea să vadă maĭ bine.

Acu observaĭ şi eŭ că era un animal mare, şi că ceea ce luasem eŭ drept un câine nu era de cât capul acestuĭ animal. După mişcărĭ, părea oare-cum a semăna a urs, dar prea era negru. Scoseĭ revolverul şi mĕ repeziĭ hotărît a trînti toate gloanţele în capul fiareĭ; dar când ajunseĭ la câţĭ-va paşĭ de ea şi tocmaĭ voiam să trag, ridică capul şi vĕzuĭ atuncĭ că era o morsă (cal de mare) In acelaşĭ moment se cufundă în apă.

Rĕmăserăm cu buzele umflate. A împuşca cu revolverul asupra unuĭ ast-fel de animal, ar fi tot atât ca a stropi o gâscă cu apă. Imediat capul mare negru se zări iar ridicându-se din apă. Animalul se uită lung la noĭ, dispăru încă o dată, se ivi maĭ aproape, se cufundă pe rînd de câte va orĭ, suflând din nărĭ, apropiindu-se din ce în ce. De am fi avut acum o lance...

Alergarăm cât puturăm la vapor să aducem lăncĭ şi puştĭ; lănciile cu funiile lor eraŭ însă împachetate cine ştie pe unde; în tot cazul nu aşa uşor de găsit. Dar cine s'ar fi şi gândit să avem nevoe de ele aci?

Pe lângă aceasta lancea trebuia ascuţită, ceea-ce cerea iarăşĭ timp. In sfârşit, după ce pregătirăm toate, ne întoarserăm; însă morsa nu maĭ era nicăerĭ. Ştie Dumnezeŭ unde s'o fi adăpostit, căcĭ eraŭ o mulţime de spărturĭ în ghiaţă prin prejur.

In zadar era acum supĕrarea mea şi a luĭ Sverdrup că nu recunoscusem de la început ce fel de animal era; căcĭ dacă am fi bănuit că era o morsă acum ar fi fost a noastră. Dar cine s'ar fi putut aştepta ca să dăm peste o morsă în mijlocul uneĭ mărĭ pustiĭ de o adâncime de 1800 metri, pe o banchiză şi pe d'asupra şi în mijlocul iernii? Nimenĭ dintre noĭ nu auzise până atuncĭ de aşa ceva; e o adevărată minune. Crezînd că poate eram în apropiere de uscat, am încercat adîncimea apeĭ, dar până la 346 metri, n'am dat încă de fund.

După observaţiile de ierĭ ne găsim la 79°41' latitudine nordică şi 135°29 longitudine de est. E o cale bună făcută spre nord.

Norii sunt mânaţĭ astă-seară de un vînt puternic de sud. Noĭ însă simţim un vânt foarte slab.

Când am făcut drumul spre vest după morsă, n'am dat de capătul banchizeĭ. Mogstad şi Peder însă carĭ aŭ făcut spre est un drum de 5 k.metriĭ aŭ ajuns la margine.

Miercurĭ 24 Ianuarie.—La masa de seară Peder ne povesteste câte-va din istoriile sale curioase din Novoe-Zemlea, despre tovarăşul săŭ Andreas Bek.

«Să vedeţĭ, era colo pe la insula olandeză; eram cu Andreas Bek, când am dat într'un cimitir.

Ne-am gândit să vedem ce era înăuntru. Şi am spart câte-va coşciugurĭ. Uniĭ aveaŭ încă carne pe obrazurĭ şi nasurĭ; alţiĭ aveaŭ încă tichiile pe cap. Andreas, să vedeţĭ, era un om al draculuĭ; lua căpăţinele şi le da d'a dura; apoĭ înfipse câte-va prin parĭ şi trase la ţintă asupra lor. Pe urmă voi să vază dacă maĭ era măduvă prin oase şi sparse unul — adevĕrat, maĭ era măduvă înăuntru; luă un băţ şi o scoase afară!»

— Da cum putea să facă ast-fel de lucrurĭ?

—Păĭ, să vedeţĭ el era Olandez. Dar a şi avut atuncĭ un vis rĕŭ: se făcea că toţĭ morţiĭ se ridicaseră asupra luĭ şi el fugea, fugea şi ţipa simţind că îl ajunge. Unul alerga în cap cu osul rupt în mână strigênd să il facă la loc. Atuncĭ s'a deşteptat. Dormeam, să vedeţĭ, în aceiaşĭ cabină, şi eŭ stam şi mĕ uitam la Andreas şi rîdeam cum ţipa în somn. N'am vrut să'l deştept; îmĭ ziceam, lasă, să maĭ facă altă-dată glume d'astea.

— Urît lucru din partea dumitale, Peder, să fiĭ părtaş la profanărĭ de morminte.

— O, eŭ nu le-am făcut nimic, să vedeţĭ. Numaĭ odată am spart un coşciug, că ne trebuia lemne ca să ne fierbem cafeaua. Şi era un lemn de ardea cu flacărĭ maĭ viĭ de cât cel maĭ bun brad.

Acu luă cuvîntul Iacobsen:

«Nu e lucru aşa de rar să se tragă la ţintă asupra craniilor; aŭ uniĭ plăcere să nimicească ochĭ, saŭ nările, etc.

Intrebaĭ pe Peder despre coşciugul luĭ Tobiesen (Sivert Christian Tobiesen, născut la Tromsö 1821, mort la Novoe Zemblea 1873, era unul din ceĭ maĭ îndrăzneţĭ navigatorĭ norve-

giani; a avut un sfîrşit trist, când a iernat odată pe ţĕrmul apusan al Novoeï-Zembleï); îl întrebaï dacă a fost desgropat şi el pentru ca să se constate dacă în adevĕr oamenii sĕï îl uciseserĕ pe el şi pe fiul sĕŭ.

— Nu el n'a fost desgropat.

—Am trecut, zise iar Iacobsen, anul trecut pe acolo. Nu m'am coborît pe uscat, dar aşa mi se pare c'am auzit c'a fost desgropat.

— Nu, astea sunt vorbe; n'a fost desgropat.

— Dar, zic eŭ, mi se pare mie, c'am auzit aşa ceva chiar aci pe bord, şi dacă nu mĕ înşel, tot d ta, Peder, aï spus o.

— Nu, n'am spus eŭ aşa ceva. Am spus numaï că odată unul a străpuns coşciugul cu o lance care şi acuma trebue să fie tot acolo.

— Şi de ce a făcut aceasta?

—Voia numaï să vază dacă era ceva înăuntru. Dar n'a deschis coşciugul. Să'l lăsăm să se odihnească în pace.

Vinerï 26 Ianuarie. — Azï dimineaţă am mers cu Peder ca la vr'o 12 kilometri d'alungul crăpătureï; în total trebue să fie de 13 kilometri.

Când ne am întors, gheţurile începură să se mişte. Ghiaţa pîrîia sub picioarele noastre, şi de odată se ridică ca două ziduri, printre carï merserăm înainte. Şi era un sgomot când ca un urlet şi un chelălăit de câinï, când ca isbucnirea tumultoasă a uneï cataracte puternice. Ne grăbirăm să ne întoarcem pe *Fram.*

In drum găsirăm urme de un urs mic. Din nenorocire urmele mergeaŭ spre sud-vest, aşa că, cum aveam acum vêntul spre sud, era puţină speranţă ca el să miroasă vaporul şi să vină după ceva hrană spre noï.

Sâmbătă, 27 Ianuarie.—Zilele devin tot maï luminoase; pe la amiazï putem chiar să citim.

Pe la amiazi i s'a părut luï Sverdrup că vede uscat în depărtare; putea să fie însă, tot după părerea luï, numaï nişte norï; eŭ n'am vĕzut nimic alt-ceva de cât ghiaţă grămădită.

Poate că nicï el nu vĕzuse alt-ceva saŭ poate că venisem eŭ prea târziŭ. (In ziua următoare s'a vĕzut că nu fusese alt-ceva de cât o înşelăciune optică).

Astă seară presiunea ghieţurilor a fost foarte puternică şi a durat două ore începênd de la $7^1/_2$. Suna ca şi o cataractă enormă ce s'ar fi năpustit spre noï. Sfărămăturile de ghiaţă se ridicaŭ ca nişte ziduri înalte d'alungul întregeï crăpăturï, de la est la vest.

Vaporul e ridicat în sus ca şi când ar fi valurï sub ghiaţă. Noaptea este întunecoasă aşa în cât nu putem vedea nimic. Abia într'un tĕrziŭ zgomotele devin maï rarï şi maï neegale. Mi-e atât de frig în cât mĕ cobor jos în cabină.

Abia m'am aşezat să scriŭ, vaporul începe iar să se ridice şi să tremure, şi zgomotele rĕsunaŭ iar din toate părţile. Treï oamenï se duc să vadă dacă cursa de urşï nu e în primejdie; de oare ce însă găsesc că maï era un spaţiŭ de 50 de paşï în tre lanţul de gheţurï noŭ format şi sîrma curseï, o lasă la locul eï Lanţul de ghiaţă format în urma presiuneï, e urît după cum spun dînşiï, dar în întuneric nu se putea vedea mult.

Sgomotul creşte atât de tare, în cât trebui să mĕ urc să vĕz. Din toate părţile, presiunile sunt foarte aproape de noï. Vaporul se sgudue şi eŭ am sensaţia ca şi când am fi ridicaţï încetul cu încetul, pe când din depărtare se apropiaŭ mereŭ ca nişte şerpï uriaşï, gheţurile.

Totuşï ne simţim în cea maï deplină siguranţă; tot zgomotul acesta uriaş, îl ascultăm cu dispreţ; nu ne vor sfărîma pe noï gheţurile acestea, nu ne inspiră nicï măcar frică.

De o-dată 'mï aduc aminte că termometrul meŭ cel maï frumos era de partea cea-l'altă a uneï crăpăturï ce tocmaï se formase înaintea vaporuluï şi decï se afla în primejdie. Săriï pe ghiaţă, căutaï un loc unde să pot sări peste crăpătură, şi căutaï prin întuneric locul unde aşezasem termometrul; găsesc funia de care era legat, îl scot şi mĕ întorc foarte mulţumit pe bord, şi în cabina mea. Aci fumez de bucurie o pipă—acest viţiŭ mă stăpâneşte, durere, din ce în ce maï mult—şi ascult cu plăcere zgomotul presiunilor; de multe orï e ca şi câte un cutremur de pămînt care ne sgudue pe când eŭ stam liniştit, scriindu-mï memoriile.

Pe lângă sentimentul siguranţeï şi confortuluï nu pot să nu mĕ gândesc cu adâncă părere de rĕŭ, la aceï exploratorï carï odinioară trebuiaŭ să stea mereŭ gata pe punte ca să poată părăsi vaporul la caz de primejdie, când se iveaŭ ast tel de presiunï. Bieţiï oamenï de pe *Tegett-hoff!*! Mult aŭ avut să sufere, şi încă eï aveaŭ un vas bun în comparaţie cu multe d'ale celor l'alţï.

Acum e aproape de miezul nopţiï şi sgomotul pare a se micşora.

E curios că avem aceste presiunï atât de puternice, cu toate că luna e în pătrarul din urmă. Aceasta nu se potriveşte cu experienţele noastre de până acum, precum nicï cu faptul că presiunea a început alaltăerï pe la amiazï şi a ţinut până la 2 ore: s'a repetat la 2 ore dimineaţa, iar acum am avut o de la $7^1/_2$ până la $10^1/_2$ seara. Să fie oare totuşï ceva uscat prin apropiere? Temperatura de astă zï — 41,4 C, dar n'avem vînt de loc; vremea este minunată de plimbare; nu simţim frigul de loc când nu e vânt.

Nu s'a sfîrşit încă cu presiunile.

Pe când mĕ găseam pe punte, ceva înainte de 12, a început iar sgomotul, întêï dintr'o parte, apoï dintr'alta; vaporul tresări, apoï urmă o presiune slabă şi iarăşï linişte. Lumina boreală slabă.

Duminică 28 Ianuarie. — De la 12 ore noaptea n'am maï avut — spre mirarea noastră, — nicï o presiune. Gheţurile par a fi cu totul liniştite. Ridicăturile pricinuite de presiune, arată cât de puternică a fost; prin unele locurï sunt de câte $5^1/_2$—6 metri peste suprafaţa apeï.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

JULES GROS

PĂŢANIILE

Uneï nunţï pariziane în jurul lumeï

O nuntă la Véfour

La 15 August 1880, salonul poleit al birtuluï Véfour, la Palatul Regal, strălucea de lumină. O mulţime numeroasă era adunată în jurul uneï mese servită luxos, sclipirea candelabrelor şi a cristalelor scotea la iveală luxul rochiilor femeeştï. O fată tînĕră, îmbrăcată în alb de la cap până la picioare, şi purtând pe cap şi la cingătoare florile de portocal tradiţionale, sclipea printre ceï-l'alţï musafirï prin strălucirea frumuseţeï şi veselia fericireï sale.

Intr'adevĕr, era cina de nuntă a d-şoareï Iulia Mansard.

Căsătoria sa cu d. Ernest Champion fusese celebrată chiar în dimineaţa aceea. Fusese o unire, în acelaşï timp de conveninţă şi o căsătorie din dragoste, ceea ce e, după părerea noastră, forma cea maï bună a legătureï conjugale. Noiï căsătoriţï se bucuraŭ amîndoï, dacă nu de o avere mare, cel puţin de acea mediocritate poleită de care vorbeşte poetul, şi care asigură existenţa întreagă împotriva adversităţeï.

Veselia cea maï mare domnea în sală şi masa era pe sfîrşite.

Frăgezimea rumenă a obrajilor femeeştï, strălucirea ochilor, roşul aprins al buzelor, arĕta că chiar şi femeile eraŭ mulţumite de mâncare.

Printre musafirï, carï făcuseră maï multă cinste meseï, era un bĕtrîn cu faţa sbircită, obrajiï luï la început galbenï, luaŭ o coloare de marmoră, cu cât se serveaŭ vinurile vechï, iar ochiï stinşï la început străluceaŭ ca nişte cărbunï aprinşï.

Acest bătrîn aşa de bine dispus era Ion-Petre-Milion, unchiul despre mamă a luï Ernest Champion, căruï toţï îï spunea unchiul Petruş.

El, în ziua aceasta însemnată, ţinuse loc de tată nepotuluĭ sĕŭ orfan. Unchiul Petruş făcuse o avere nemăsurată în comerciul uleiurilor vegetale cumpĕrate de pe coasta Africeĭ şi în fabricarea săpunurilor, specialitatea acea preţioasă a oraşuluĭ Marsilia. Ceĭ maĭ moderaţĭ din compatrioţĭ, când vorbeaŭ de milioanele lor, nu se opreaŭ nicĭ odată maĭ jos de cifra zece saŭ douĕ-sprezece; mulţĭ afirmaŭ, în limbagiul lor colorat, că nu s'ar da morţeĭ pentru dublu.

Cu toată bogăţia această mare, unchiul Milion se arăta în traiul luĭ obişnuit de o simplitate aşa de extra-ordinară, că maĭ întâĭ fu criticat de atâta economie, ş'apoĭ învinovăţit de avariţie.

Se zice că nu e maĭ mare risipitor decât un avar când se porneşte. Unchiul Petruş fu o pildă de asta.

Se sculă în picioarele luĭ scurte, la locul de onoare, pe care îl ocupa, apoĭ ceru să se facă tăcere.

După ce toate convorbirile deosebite se sfîrşiră, se exprimă în următoriĭ terrmenĭ.

— Nepoate, nepoato, şi toţĭ ceĭ de faţă, vĕ rog să mĕ ascultaţĭ, că ceea ce am de spus, intereseazá pe toţĭ.

Fiind-că eŭ personal n'am nicĭ o trebuinţă, şi fiind-că neştiind cum să'mĭ mănânc paralele am trăit în cea maĭ mare economie, mi s'a spus că sunt un avar.

Nu ziceţĭ nu, că am auzit chiar şi adineaurĭ, lângă mine.

Adevĕrat, sunt bogat, foarte bogat, prea bogat chiar, şi m'am hotărît, cu prilejul căsătorieĭ nepotuluĭ, să arăt că potĭ fi şi eu darnic, dacă vroiŭ, ca orĭ care altul.

«Azĭ dimineaţă fără a le spune, am semnat la notarul meŭ o dotaţie vorun milion de francĭ, de care se de putea bucura chiar de acum.

«Dar nu numaĭ atât, şi iată de unde are să înceapă să vĕ intereseze. Nepotul meŭ d-l Ernest Champion, este, după cum ştiţĭ toţĭ, un inginer, căruĭ ştiinţa sa îĭ rezervă un viitor frumos. M'am gândit că o călĕtorie în America maĭ întâĭ, împrejurul lumeĭ pe urmă, va aduce experienţeĭ sale un folos cât se poate de însemnat. De aceea am organizat pentru noiĭ soţĭ o călĕtorie de nuntă în timpul căreia nădăjduesc să le arăt cele cincĭ părţĭ din lume.

«Domnilor invitaţĭ, dacă vreţĭ să ne faceţĭ plăcerea de a ne însoţi în preumblarea asta, vĕ rog să vĕ înscrieţĭ cât maĭ e vremea, căcĭ n'avem timp de perdut şi doresc să părăsim portul chiar de mâine seară. Mĕ însărcinez cu toate cheltuelile. Insoţitoriĭ noştrĭ aŭ timp până la opt ore şi jumĕtate astă-seară, ca să facă cumpărăturile necesare; eŭ deschid de acum un credit nemărginit la contuarul de scont, care va solda toate notele lor. Am zis...

Unchiul Petruş se aşeză, dar nimenĭ nu îndrăsnea să'ĭ rĕspundă, căcĭ nimenĭ nu vroia a crede în realitatea acesteĭ propunerĭ.

D. marchiz de Becassiere, elegantul bulevardist, care bine voise a onora cu aristocratica luĭ persoană prînzul de nuntă a fostuluĭ sĕŭ coleg de şcoală, se plecă la urechia mireseĭ:

— Cred, zise el rînzênd, că unchiul Milion e beat de a 'l binilea.

— Te înşelĭ, Domnule! Uite, d. Ernest care se dnce să'l mulţumească.

Şi, în realitate, mirele, care ştia că unchiul nu vorbise de geaba nicĭ odată, alergă la el şi 'ĭ strînse mâinile cu căldură.

Mulţĭ din musafirĭ îşĭ cerură ertare că nu pot face parte din această frumoasă călĕtorie; timpul pe care îl cerea şi natura ocupaţiunilor îĭ sileaŭ de a refuza ofertele generosuluĭ Marsiliez. Printre ceĭ, carĭ primiră fără multă vorbă fu d-ra Clemenţa Allard, d-şoara de onoare a nunţeĭ.

D-şoara Allard, bogată orfană, era nu numaĭ prietenă de copilărie a mireseĭ, dar maĭ avea de tutore pe d. Ioan Petru, unchiul luĭ Ernest Champion, şi aceasta apropiere fusese punctul de plecare al unireĭ din ziua aceea.

D-şoara de onoare, după ce şi-a manifestat desluşit intenţiunea sa de a face parte din lunga călătorie, se întoarse spre cavalerul sĕŭ.

— Sper, zise ea, că d. Emil de Rivieres n'are să fie tras de mânecă, să fie printre aĭ noştriĭ.

— De vreme ce mă pofteştĭ, d-ră, zise tînĕrul a căruĭ figură strălucea de bucurie, te voiŭ urma până la cea-l'altă margine a pămĕntuluĭ.

— Aide, bine! strigă unchiul cu un rîs bine-voitor. Iată dar o altă nuntă în perspectivă.

Unul dintre musafirĭ părea a nu împărtăşi această veselie. Se sculă şi se apropie de mire.

— Prietene, zise el, dă'mĭ voie să mĕ retrag şi să'mĭ iaŭ rămas bun de la tine, până la întoarcere. Nu pot primi oferta unchiuluĭ tĕŭ.

— De ce? întrebă Ernest.

— E secretul meŭ, reluă el cu voce înceată.

— Cum se poate tu, Petre Duther, prietenul meŭ de copilărie, care deja ţi-aĭ făcut un nume glorios printre exploratorĭ, tu, care deja aĭ vizitat o mare porţiune de pământ, refuzĭ de a face parte dintr'o călĕtorie, în care experienţa ta ne-ar fi aşa de preţioasă, refuzĭ de a veni cu noĭ!

— Nu mĕ întreba, reluă Petre Duther, cu un glas care numaĭ dădea voe să maĭ stărueştĭ. Vreaŭ să călĕtoresc, dar singur.

Maĭ mulţĭ se înscriseră pentru ocolul lumeĭ plănuit.

Eraŭ, afară de strălucitorul marchiz, pictorul bine cunoscut Iosif Beaudoin; d-na Raymond, prietenă veche a familieĭ Mansar, ce avea loc de mamă mireseĭ; D-ra Elena Bourgeois, tînĕră orfană de vr'o douĕ zecĭ de anĭ, prietena şi protejata d-neĭ Champion, care o iubea din toată nevinovăţia eĭ împinsă la extremitate; d. Atanasie Barbier, fost fabricant de piepteni îmbogăţit şi retras, care profesase tot-d'auna o afecţiune mare pentru unchiŭ; savantul d. Fontaine, şi fiica sa Maria.—D. Fontaine, membru al societăţeĭ de geografie comercială la Paris, era chemat să facă expediţiuneĭ serviciĭ marĭ, foarte bun cunoscător în chestiunile topografice, geologice şi în toate acelea care ţin de ştiinţele naturale.

Lista invitaţilor părea a se opri aicĭ, când un bĕtrîn se ridică şi făcu semn că doreşte să vărbească.

Era doctorul Leroux, foarte cunoscut prin lucrările sale asupra botaniceĭ. Se exprimă în aceştĭ termenĭ:

— Veţĭ gândi că e o nebunie din partea mea de a vrea să întreprind la vîrsta mea o călĕtorie, pe care o veţĭ face. De aceea nu mĕ am gândit nicĭ odată să vĕ însoţesc până la margine. O datorie sfîntă reclamă peste cincĭ lunĭ prezenţa mea la Paris. E vorba de naşterea uneia din clientele mele pe care, ca şi pe d-ra Mansard, am vĕzut'o venind pe lume. Cum de aicĭ înainte, nu maĭ am nimic de făcut decât să mĕ ţin de paşiĭ mireseĭ, îmĭ pun în gând să vĕ urmĕresc, rezervându'mĭ dreptul de a mĕ reîntoarce când voiŭ vrea.

Aceste cuvînte fură în deosebĭ bine primite de d-na Iulia, care ştia cât fusese doctorul de devotat eĭ şi familieĭ sale.

— Dacă e vorba aşa, zise cu un glas tărăgănat şi pretenţios o fată bătrână, de vre-o patru-zecĭ de anĭ, cu mutra excentrică, va trebui dar să urmez şi eŭ pe unchiu.

Era d-ra Elisa Leroux, nepoata doctoruluĭ, pe care un celibat prelungit peste limitele obişnuite nu o descuragiase. Speranţa de a întâlni în aceste escursiunĭ depărtate, pe barbatul viselor sale nu contribui puţin a o mângâia de nevoia de a întrerupe obiceiurile eĭ zilnice.

Chiar de a doua zi toţĭ invitaţiĭ eraŭ la Havre pe un yacht foarte elegant, urmat de o barcă, pe a căreĭ păreţĭ strălucea în litere poleite numele: «Isbânda.»

Uşoara imbarcaţiune, condusă de douĭ vîslaşĭ puternicĭ ajunsese lângă Yacht când un băiat tînăr şi frumos, îmbrăcat după cea din urmă modă, sări în corabie, unde ceĭ doĭ marinarĭ îĭ dădură un oare-care numĕr de lăzĭ şi de cartoane. Căpitanul vasuluĭ, vestit de sosirea luĭ, se apropiă

de noul venit, dar abia avusese timp să întrebe de ce venise, că vĕzu pe tînĕr împresurat de toate cocoanele de la nuntă care'l luară în salonul vaporuluĭ.

— Trăiască d-nu Jollibois! strigă chiar nepoata doctoruluĭ. Ajunge la timp şi merită laudele noastre.

— De sigur e vre-un întârziat de la nuntă, şopti căpitanul, Ioan Simon. Soseşte într'adevĕr la timp, căcĭ în cincĭ minute vom fi în mijlocul mărelĭ.

Yachtul într'adevĕr nu întârzie de a ridica ancora şi a pleca măreţ din port.

Când noul venit se ivi pe punte vĕzu cu groază că pămêntul nu se maĭ vedea de cât ca o linie cenuşie la orizont.

— Ce are să spue stăpânul? De sigur am să perd locul, strigă el.

D. Baptiste Jollibois era într'adevĕr şef de despărţire de la magazinul Luvru, care fusese însărcinat să ducă în grabă câte-va rochiĭ şi alte obiecte de ale cucoanelor călĕtoare.

Nu întârzie de a afla că era pe drumul de la Quebec. Suspină adânc, dar, foarte sigur, că n'aŭ să se întoarcă îndărăt pentru gustul sĕŭ.

II

Cred că nu'ĭ de folos să povestim aicĭ toate amănuntele preparaţiilor, pe care le făcuseră călĕtoriĭ înainte de a se îmbarca pe «Isbânda», nicĭ întâmplările de puţină însemnătate din timpul trecereĭ între Europa şi America. Ne vom mulţumi a spune că înainte de a fi hotărît această călĕtorie, instinctele comerciale ale unchiuluĭ Ioan Petre se deşteptaseră cu o intensitate minunată şi se hotărâse să întrebuinţeze călĕtoria sa, ca să facă negoţ prin diferitele puncte, pe care îşĭ făgăduia să le viziteze. De aceea în loc să îngreuneze yachtul cu petre saŭ bucăţĭ de un metal prost, grămădise într'însul fel de fel de mărfurĭ, din care nădăjduia să tragă un folos bun şi cinstit.

Pentru moment călĕtoriĭ noştriĭ, debarcaţĭ la Quebec, sunt pe pămêntul american şi'ĭ regăsim în mijlocul uneĭ întâmplărĭ, care era să fie fatală maĭ multora dintre dînşiĭ.

Unchiul Petruş, care 'şĭ făcuse planul călĕtorieĭ după trebuinţele negoţuluĭ sĕŭ, alesese ca să se instaleze, în cea maĭ urîtă mahala din oraş, cu toate că era cea maĭ bogată. Vrem să vorbim de calea aceea povîrnită, care despărţeşte oraşul de sus de cel de jos, şi unde nu poţĭ umbla de cât pe jos; se chiemă strada Frânge gâtul; un fel de amestecătură neînţeleasă de edificiĭ de tot felul, cu nişte ulicicare strâmte şi murdare, dar acolo se găseşte Bursa, Banca, magazinurile guvernuluĭ, care fac centrul comerciuluĭ şi viaţa socială.

Negustorul îndemânatec ştia că numaĭ acolo ar putea să se dedea la specula pe care o visase şi închiriase un cat întreg al unuĭ otel mare, ca cele din America, care ca încăpere lasă departe pe celea din Paris.

Maĭ multe apartamente fuseseră puse la dispoziţia călĕtorilor, ca să asigure cât se va putea maĭ bine independenţa eĭ reciprocă. D. Champion şi nevasta-sa îşĭ aveaŭ apartamentul lor şi se instalaseră împreună cu o frumuşică slujnicuţă, pe care d-nu Ernest, o adusese din Paris în calitate de fată în casă. Inginerul maĭ luase pe lângă dînsul pe unul din compatrioţiĭ săĭ, Ion Petre Lerat, bucătar bun, dar a căruĭ talente eraŭ pentru moment neîntrebuinţate. Lerat fusese pus provizoriŭ într'o odaie de la catul al patrulea cu ceĭ-l'alţĭ servitorĭ, bretonul Ion Ludovic le Gludic, valetul marchizuluĭ, şi Marius Couracasse, marinar marsiliez, de mulţĭ anĭ în serviciul unchiuluĭ Milion.

Acesta din urmă ţinuse lângă dînsul în apartamentul luĭ, pe pupila Clemenţa Allard şi d-ra Elena Borgeois, prietena şi protejata d-neĭ Ernest.

D-na Raymond ar fi vrut bucuros să se instaleze lângă tineriĭ soţĭ, dar aceştia vroiră maĭ bine să rĕmâie liberĭ, şi bĕtrâna prietenă a familieĭ Mansard se hotărî a primi ofertele d-reĭ Eliza Leroux, care o instala lângă dînsa în apartamentul doctoruluĭ D. Fontaine şi fiica sa rămaseră în odăĭ vecine cu ale unchiuluĭ Petruş.

Cât despre ceĭ-l'alţĭ D. des Riviéres, marchizul de la Bécassiere, pictorul Beaudoin, D. Barbier şi până la nenorocitul băiat din magazinele Luvruluĭ, Babtiste Jollibois îĭ se dădu voie să se instaleze unde va vrea.

Cititorul să ne ierte, aceste amănunte nu sunt zadarnice pentru priceperea acestor povestirĭ.

Chiar în seara aceea, în care călĕtoriĭ se stabiliseră în noua lor locuinţă, d-ra Clemenţa Allard se scobora însoţită de prietina sa Elena, în sufrageria cea mare unde toţĭ călĕtoriĭ luaŭ masa în comun, când la lumina gazuluĭ, care lumina scara de onoare, întrevĕzu o umbră, care o făcu să tresară din cap până în picioare.

Strânse convulsiv braţul însoţitoareĭ sale.

— Iată, uite-te, Eleno! El e! El e! sunt perdută.

Elena nu zări de cât o umbră fugitivă, care se făcu nevĕzută după un stîlp.

— Ee cine 'mĭ vorbeştĭ, dragă? întrebă ea.

— Oh! el e! el e! reluă domnişoara de onoare, tremurînd... E d. Petre Duther, pe care l'aĭ vĕzut printre noĭ la Vefour în seara nunţeĭ Ilieĭ, şi care a refuzat de a face parte din călĕtorie!

— Nu înţeleg, zise Elena, admiţînd că nu te-aĭ înşelat, de ce prezenţa acestuĭ domn te mişcă aşa de tare? Toată lumea ştie că d. Duther e un explorator neobosit; negrşit e cu noĭ nu i'a plăcut şi a preferat 'şĭ facă singur călĕtoria.

D-ra Allard rĕmase o clipă tăcută apoĭ zise încet de tot prieteneĭ sale:

— Astă-seară, când vom fi amîndouĕ în odaia noastră, am să'ţĭ spun totul.

Prânzul comun fu, ca de obiceiŭ copios şi vesel. Tineriĭ se siliră să intereseze cucoanele descriindu-le frumuseţile oraşelor pe care n'a putut să le vadă încă. Toate se înveseliseră, numaĭ domnişoara de onoare rĕmase în prada uneĭ grijĭ pe care nu putea să o ascundă.

Logodnicul eĭ, Emil de Rivières, fu isbit de această mutră mâhnită.

— Scumpă d-şoară, o întreaă el cu un glas blând, eştĭ bolnavă?

— Nu! nu! rĕspunse ea iute, dar mĕ simt nu ştiŭ de ce, nervoasă şi posomorîtă. Iertaţi-mĕ, domnilor. Mâne n'are să maĭ fie nicĭ urmă.

Starea asta anormală explica în deajuns plecarea d-reĭ Allard.

Când furĕ singure, Clemenţa făcu semn EleneĭI să stea, apoĭ ea luă loc lângă dênsa.

— Ascultă-mĕ, zise ea. Ştiĭ că tutorul meŭ, d. Milion, aprobă dragostea reciprocă care mĕ uneşte cu Emil. Ne-am învoit ca la întoarcerea mea în Franţa, voiŭ fi cununată cu el.

— Până aicĭ nu vĕd nimic aşa de îngrozitor, zise rîzênd nevinovata Elena. Spun drept, că nu mi-ar părea rĕŭ să fiŭ şi eŭ în aşa stare.

— Dar nu'ĭ asta care mĕ supĕră. Dar mĕ veĭ înţelege maĭ bine când veĭ afla, că d. Duther pretinde că mĕ iubeşte, a îndrăznit să'mĭ mărturisească, şi a jurat că nu voiŭ fi, nicĭ odată a rivaluluĭ sĕŭ şi mi-a spus în faţă, că o să fiŭ nevasta luĭ chiar dacă ar trebui să facă o crimă.

— Şi asta te înspăimântă, reluă nebuneşte însoţitoare. Eŭ, te găsesc foarte fericită de a avea douĭ amorezaţĭ, când sunt o mulţime, care se plâng, că n'aŭ de loc. Dacă d-nul Duther ţi-a făcut aceste ameninţărĭ, e că el e într'adevĕr amorezat şi nu mĕ maĭ mir de venirea luĭ la Quebec.

— De ce n'a venit atuncĭ în a celaş timp cu noĭ?

— Oh! înţeleg încă asta foarte bine, cu toate că nu sunt învĕţată. Dacă te iubeşte, trebue să nu poată suferi pe viitorul d-tale soţ; n'a vrut să fie expus de a trăi mereŭ cu el, să'ĭ dea mana, să'ĭ facă o mutră veselă.

— Ce maĭ speră? întrebă încă d-şoara Clemenţa gânditoare.

— Speră, de sigur, că o să'ĭ vie împrejurările în ajutor, că într'o zi logodnicul d-tale se va certa cu d-ta, că'ĭ veĭ fi recunoscĕtoare de statornicia sa, şi că va ajunge fericitul d-tale soţ. Ştiŭ că asta n'are să se întâmple. Dar la drept vorbind, nu trebue să te superĭ pe el, pentru atâta.

Clemenţa Allard nu se descruntă, afară de partea logică a discursuluĭ soaţeĭ sale.

— Vaĭ! dragă Eleno, zise ea, încercĭ în zadar să mĕ linişteştĭ; dacă aĭ cunoaşte ca mine pe d. Duther, veĭ tremura ca mine. Oh! dacă aĭ fi auzit povestirile grozave, pe care le-a făcut despre călĕtoriile sale, dacă aĭ cunoaşte hotărârea luĭ rece, lipsa la el de orĭ ce scrupule!.. Zĕŭ, îmĭ pare că sunt în ajunul uneĭ nenorocirĭ!...

Noaptea nu putu să liniştească grijile d-şoareĭ de onoare, dar trecură maĭ multe zile fără de nicĭ un incident. Deja frumoasa Clemenţa începea a crede că a fost jucăria uneĭ asemănărĭ nehotărâte, şi că groaznicul amorezat rĕmase în Franţa, când o împrejurare veni să'ĭ demonstreze de odată cât eraŭ de întemeiate temerile eĭ.

Intr'o zi se organiză o excursiune generală şi plecară la braţ să viziteze capitala Canadeĭ. Numaĭ unchiul Ion-Petre rĕmase în oraş, pentru a se ocupa de afacerile luĭ de negustorie.

Deja, la intrarea «Isbândeĭ» în portul Quebec, călĕtoriĭ ar fi putut constata că oraşul acela frumos, aşezat pe malul stîng al Saint-Laurent, e în acel timp un oraş fortificat, un port de rĕzboiŭ, un port de comerciŭ şi un loc vast de construcţiĭ.

Se înalţă mândru pe un promontoriu, capul Diamant şi întrece cu o sută de metri cel puţin nivelul apelor din fluviŭ.

Nu vom sta a descrie cetatea, de care de altmintrelea nu vom putea da o idee desăvêrşită. Să ne fie de ajuns a spune că voinicele noastre călĕtoare admiraŭ catedrala catolică, biserica episcopală pe care era o săgeată elegantă, palatul arhiepiscopuluĭ, castelul sf. Ludovic unde şeade guvernatorul englez şi cetăţuia care e clădită pe cel maĭ înalt punct al capuluĭ Diamant.

Cu toate că Quebec are vr'o şasezecĭ de miĭ de locuitorĭ, excursioniştiĭ colindară toate mahalalele cele maĭ de seamă.

Din înălţimea stînceĭ pe care o încoronează oraşul, zăriră rîul Sf. Carol care se aruncă chiar la piciorul capuluĭ Diamant, în apele aşa de adâncĭ de la Saint-Laurent.

(Va urma)

Călĕtoria
De la Sidi-Bel-Abes la Ain-Sefra

(Coresp. part. a *Ziaruluĭ Călĕtoriilor*)

Ain-Sefra, 23 Noembrie 1897

De la Mazbach la Kraider

Drumul de la Mazbach traversează linia ferată care duce la Maroum. Plecând din punctul acesta linia ferată merge paralelă cu drumul urmat de noĭ până la staţia Hassi-el-Madani unde am făcut o haltă de o oră. In timpul repaosuluĭ am mers la gară şi ne-am aprovizionat cu apă potabilă din citernele carĭ se află în faţa găreĭ.

Până acĭ drumul a fost foarte rĕŭ din pricina petrelor, l'am făcut cu greutate, şi maĭ mulţĭ soldaţĭ bolnavĭ aŭ rĕmas înapoĭ cu arier-garda.

De acĭ însă, drumul devine bun neted şi ţine astfel până la Kraider.

Inainte de a ajunge la Kraider, la o distanţă do vre-o 2 kilometri, un ofiţer ne-a eşit înainte sprea a ne saluta. La câţĭ-va paşĭ aproape de redută fanfara batalionuluĭ de Africa ne-a condus la un loc mare rezervat pentru batalionul de Africa.

Soldaţiĭ din acest batalion sunt recruţiĭ carĭ aŭ la activul lor o pedeapsă pentru hoţie, vagabondaj, etc. Aceştĭ soldaţĭ sunt foarte rĕŭ vĕzuţĭ pe aicĭ.

Kraider e o localitate nisipoasă, foarte sărăcăcioasă, alăturĭ de marele lac numit Chot-el gerbay. El are o redută clădită pe un pisc de deal şi o altă redută sus ocupată de artilerie şi geniŭ.

Locuitoriĭ sunt puţinĭ de rasa europeană şi maură.

Mizeria e foarte mare pe aicĭ şi intrând într'o cafenea am vĕzut pe perete următorul aviz:

Aviz coloniştilor

«Căpitanul Jeurenvillers, primar al bivuacaluĭ arab în comuna mixtă indigenă Iacobi, face cunoscut şi învită pe coloniştiĭ din Kraider de a nu eşi noaptea decât în grupurĭ de 4 — 6 oamenĭ».

Primarul
Căpitanul Jeurenvillers
La Kraider

Azĭ avem repaos. Peste zi am avut maĭ multe reviste şi după masă m'am dus să vizitez satul.

De observat acĭ e o grădină plantată de soldaţĭ şi o frumoasă bae făcută în stil maur cu isvoare de apă caldă, ape sulfuroase, presiune, canal

In mijlocul grădineĭ se ridică un fel de monument în amintirea companiilor din Tonkin şi Dahomeey, făcute de batalionul de Africa.

S. Schiffer din Bucureştĭ
Soldat. reg. I, comp. 9
Legiunea streină

VARIETĂŢĬ

O broască ţestoasă gigantă. — Grădina zoologică din Londra a primit în toamna asta, o broască ţestoasă care este socotită ca cea maĭ mare existentă până astă-zĭ.

Broasca asta are 1 m. 375 de lungime şi 0.80 lăţime.

Origina eĭ este din insulele Aldabra din oceanul Indian şi a trăit deja 150 de anĭ în robie. Din pricină că în timpul din urmă a cam suferit de foame, ea a maĭ perdut din greutatea eĭ, proporţional cu dimensiunile ce are.

Vulcanĭ de vînzare.—Insula Vulcano, care face parte din archipelagul Lipari, la vest de Sicilia, este de vînzare. Suprafaţa sa este 25 km. pătraţĭ şi are douĭ vulcanĭ, unul mic la nord şi altul mare în centru.

Această insulă a apărut înaintea rĕsboiuluĭ Troeĭ, şi din timpul luĭ Homer, Greciĭ credeaŭ că pe ea a stat zeul Vulcan cu ciclopiĭ sĕĭ. Dupe spusele mitologieĭ, pe această insulă s'a făurit, — din ordinul dat de Venus,—scutul luĭ Hercule.

Altă dată, foarte des sguduită de erupţiunĭ, insula aceasta a devenit în ultimul timp foarte pacinică.

Insula Vulcano este foarte bogată în vinurĭ şi în sulf. Afacerea este decĭ, destul de strălucită... Nu perdeţĭ ocazia, domnilor!..

Colecţionarĭ de capete omeneştĭ.— In insulele Oceanieĭ, existaŭ pe la începutul seculuĭ acestuia, o rasă de oamenĭ, carĭ colecţionaŭ capete omeneştĭ. Din fericire azĭ aŭ dispărut.

Tatuagiul, în aceste depărtate ţinuturĭ, era un fel de spaimă, şi indigeniĭ ţineaŭ ca să inspire spaimă inimicilor prin capetele lor. Cunoscând valoarea această comercială a capetelor lor, eĭ şi le vindeaŭ la neguţătorĭ pricepuţĭ, carĭ după moartea lor, le întăreaŭ şi le conservaŭ.

Colecţionariĭ albĭ, căutaŭ capetele cele maĭ frumoase, carĭ câte o dată, ajungeaŭ preţul de 1000 saŭ 1200 de francĭ.

Dacă se întâmpla ca cumpărătoruluĭ să nu-ĭ placă nicĭ unul din capetele ce le arăta colecţionarul, acesta din urmă îĭ punea la dispoziţie sclaviĭ sĕĭ, şi el îşĭ alegea pe care voia, iar neguţătorul se oferea să-l facă ast-fel după cum dorea şi la data fixată, îl preda.

Acest odios trafic, fu interzis prin legea din 1831.

Lector.

Numĕrul 15 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Marţĭ 30 Decembrie curent.

Abonamente cu premii

De la 1 Ianuarie 1898

Cine se va abona, cu începere de la 1 Ianuarie 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineaţa, va primi următoarele premiĭ:

Pentru 3 lunĭ leĭ 4.80 în toată ţara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendarul de citit ilustrat al «Universuluĭ» pe anul 1898, care coprinde 100 paginĭ text şi 13 portrete ale oamenilor însemnaţĭ din România, încetaţĭ din viaţă în anul curent, un roman ilustrat de 1 volum, calendarul portativ pe anul 1898 şi ziarul «Universul» literar, colorat, pe timp de 3 lunĭ.

Pentru 6 lunĭ leĭ 9.30 în toată ţara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendarul de citit al «Universuluĭ» pe anul 1898.—Calendarul portativ.— Calendarul american (cu foĭ zilnice).—Un roman de 2 volume, ilustrat, şi ziarul «Universul» literar colorat, timp de 3 lunĭ.

Pentru un an leĭ 19.50 în toată ţara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Toate calendarele de maĭ sus.—Un roman ilustrat de 4 volume. — «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă fructieră cu piciorul de metal nichelat şi un port ceasornic de metal.

La Viena şi la Veneţia gratis

Toţĭ abonaţiĭ vor maĭ concura, prin tragere la sorţĭ, la două bilete de dus şi întors la Viena saŭ la Veneţia.

5 Banĭ în toată ţara

Universul politic ce apare în fie-care zi de dimineaţă publică ştirile şi depeşile cele maĭ nouĭ şi importante din ţară şi străinătate şi romanele cele maĭ sensaţionale. Acum publică importanta operă «Note asupra vieţeĭ M. S. Regeluĭ Carol». *Universul politic* este unicul ziar care soseşte dimineaţa în provincie, cu darea de seamă completă a Corpurilor legiuitoare.

Jucăriĭ pentru Copiĭ

La administraţia ziaruluĭ *Universul* strada Brezoianu No. 11, se află un MARE ASORTIMENT de jucăriĭ pentru copiĭ.

De oare-ce depozitele *Universuluĭ* se desfac de toate mărfurile, se vînd cu 20 la sută maĭ ieftin ca orĭ-unde.

Orĭ-ce tuse vindecată

Cine vrea să se vindece sigur şi în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia şi România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.95; patru cutiĭ leĭ 10.95.

De vînzare în provincie la toate farmaciile şi în Bucureştĭ la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academieĭ No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 şi la drogheria «Câinele Negru», Ion Ţetzu, strada Lipscanĭ, Bucureştĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucţie în limba română cu stampila administraţieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureştĭ, se vor considera ca falşificate.

Toate boalele secrete la bărbaţĭ şi femeĭ

se vindecă în câte-va zile, prin întrebuinţarea **EXTRACTULUI de COPAIVA şi PARIGLINA**, ale d-ruluĭ Thom, din Londra, aprobate de consiliul sanitar al Românieĭ. Este cel maĭ bun remediŭ, după declaraţiile celor maĭ marĭ medicĭ din lume.

— Preţul unuĭ borcan leĭ 6.50 —

— IMPORTANT! Borcanele carĭ nu vor avea instrucţie în limba românească, precum şi pecetia ziaruluĭ *Universul*, se vor considera ca falşificate

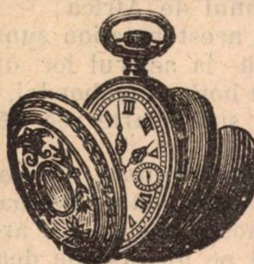
De vînzare la toate farmaciile din ţară.

Depozitele: la drogheria Stoenescu, strada Academieĭ No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, strada Academieĭ No. 4: la drogheria Fabini, calea Văcăreştĭ; la drogheria Păcăţeanu (sub hotel de France), precum şi la farmacia «Ochiul luĭ Dumnezeŭ», W. Thuringer, calea Victorieĭ No. 154.

Numĕrul viitor din *Universul Literar* va apare în ziua de Anul Noŭ 1898, coprinzênd splendide ilustraţiĭ colorate de ocaziune şi se va vinde numaĭ cu 10 banĭ exemplarul în toată ţara.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasoarnice

se află la administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50.
Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevĕrat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 şi 13.50.

Domniĭ doritorĭ vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb saŭ aurit şi oxidat, de argint şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, carĭ se vînd cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasoarnice de masă cu deşteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ de masă, foarte elegante, numaĭ cu leĭ 5.50 bucata.

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumuseţe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Preţurĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 şi leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecţionat, premiat cu cea maĭ înaltă distincţiune la cea din urmă expoziţie specială de ceasornice din Geneva (Elveţia). — Bucata leĭ 170 pe complant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găseşte un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin şi solid şi de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Acelaşĭ ceasornic de metal nichelat Leĭ 17.50 şi de metal oxidat leĭ 19.50

LANŢURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat şi de aur, pentru dame şi bărbaţĭ, cu preţurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparaţiĭ de ceasornice

se efectuiază în modul cel maĭ perfect şi durabil, la atelierul înfiinţat de administraţia ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveţia douĭ lucrătorĭ din ceĭ maĭ experţĭ.—Reparaţiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½, atelierul de reparaţiuni este închis

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucuresci.

Anul I.—No. 15. 5 BANI IN TOATA ȚARA București, Miercurĭ, 31 Decembrie, 1897

ZIARUL CĂLĔTORIILOR

ȘI AL INTÊMPLĂRILOR DE PE MARE ȘI USCAT

COSTUL ABONAMENTULUI:
Leĭ 4.50 pe an în toată țara
« 2.50 « 1/2 « « «
Abonații pe un an primesc și un roman de 1 volum.

Redacția și Administrația:
No. 11,—Strada Brezoianu,—No. 11

ZIARUL CĂLĔTORIILOR
apare de 2 orĭ pe săptămână
MARȚEA și VINEREA

TRECĔTOAREA SCHIKRI. — (Vezĭ explicația)

Trecĕtoarea Schikri

Francisc Garnier, voiajând în China centrală, se plângea de proasta stare în care se găsesc scările suspendate, pe care a trebuit să treacă, isprăvindu-şĭ misiunea sa în You-Yang.

«Drumul, ne spune el în cartea sa intitulată «De la Paris la Tibet», se compune din urcuşurĭ şi scoborîşurĭ în formă de scărĭ. Am numĕrat până la 250 de trepte în şir. Marmora din carĭ sunt făcute este forte netedă şi alunecoasă. Adese-orĭ drumul devine punctul de scurgere al apelor şi atuncĭ scările se transformă n cascade. Multe din trepte lipsesc, altele sunt prea înclinate. Un delegat al Mandarinuluĭ îmĭ dă toate îngrijirile posibile şi mĭ ţine umbrela...»

Ce ar fi zis acest călĕtor, dacă itinerarul sĕŭ l'ar fi silit să treacă prin trecĕtoarea ce duce din teritoriul indian în Tibetul de jos, de la Simla la Schikri, aproape de domeniile rajahuluĭ Bussahir?

Şi aci găsim o scară, dar treptele eĭ nu sunt de marmoră, prin urmare aŭ avantajul de a lăsa să treacă ploaia prin ele, ceea-ce scuteşte pe funcţionariĭ indigenĭ de umilirea de a lua sub umbrelele lor pe europenĭ, şi aceasta numaĭ dacă admitem că tibetaniĭ se servesc de umbrele, ceia-ce e cam îndoios, ştiind că acest popor primitiv şi rebel la orĭ-ce încercare de civilizaţie, nu se înjoseşte de a maĭ adopta nimic din lucrurile ce uşurează traiul, de la vecinĭ sĕĭ din Nord şi Sud, de la Chinezĭ şi Indienĭ.

La drept vorbind, rar întâlnim Europenĭ prin aceste locurĭ,—mult maĭ rar de cât în parte de sus a Tibetuluĭ. Cauza pentru carĭ sunt aşa de rarĭ, este aceea că autorităţile tibetane din Sud sunt mult maĭ geloase de independenţa lor, de cât cele din Nord şi aceĭ dintre locuitoriĭ de aci carĭ s'ar arăta puţin maĭ bine-voitorĭ pentru un European şi ar voi să'l găzduiască, se pune în neplăcuta poziţie de a plăti cu capul lor această călcare de obiceĭ a ţĕreĭ lor. Pentru a-ĭ face să se depărteze de ţara lor, aceştĭ mongolĭ aŭ grija să rĕspândească fel de fel de istoriĭ spăimêntătoare: prăvălirĭ de zăpezĭ, fiare sĕlbatice, hoţĭ etc. Iar când aŭ pus ochiĭ pe vr'un călĕtor, pe care voesc să'l jumulească, atuncĭ spun nişte legende foarte naive, cum este aceea a Sfântuluĭ de la Schikri.

Peste vastul domeniŭ de petre şi de stâncĭ, se zice că domnea altă dată un spirit rĕŭ, care ataca orĭ-ce caravană, care ar intra pe domeniul sĕŭ. Nimenĭ nu era scutit de loviturile şi rĕutăţile luĭ; săgeţile sale, mergeaŭ drept în peptul călĕtorilor, pe când arcurile voiajorilor, se descordaŭ, se rupeaŭ când se apropiaŭ de el. In fine se zicea că el era păzitorul minelor de aur, mine marĭ, bogate, nesfârşite, şi singura luĭ grije era să le înmulţească din ce în ce, cu averea celor jefuiţĭ. Natural că el era un spirit păgân, un drac al munţilor, un smeŭ al gheţurilor şi zăpezilor eterne. Palatul sĕŭ era de ghiaţă iar el umbla călare pe un baston de sticlă: cel puţin pustnicul Nias Nias, marele penitent Budhist, îl vedea adesea orĭ trecênd ast fel, într'un vîrtej de pulbere albă.

Zadarnic acest sfânt s'a rugat de toţĭ zeiĭ din Olympul indian, ca să scape pămêntul de acest demon răpitor; rugăciunile sale rămâneaŭ fără nicĭ un efect, şi ecourile stâncilor, îĭ rĕspundea, ca o bătae de joc, la zicerea versetelor din cartea brahmilor. In urmă, pentru a'l aduce pe calea adevĕruluĭ, îĭ veni ideea de a'l converti, de a'l face budhist. Pentru aceasta, s'a dus în palatul de ghiaţă al spirituluĭ şi prin cuvîntările sale pioase şi prin farmecul discursuluĭ sĕŭ, el putu să înfrângă rezistenţa păgânuluĭ, din care făcu cel maĭ fain budhist.

Din minutul acela, caravanele n'aŭ avut un alt protector maĭ bun, ca pe vechiul lor jefuitor, iar trecătoarea Schikri, fu în special recomandată călĕtorilor, pentru siguranţa şi încrederea ce o prezenta.

Chiar prăvălirile de zăpezĭ, spun tibetaniĭ, sunt mult maĭ uşorĭ, maĭ nepericuloase de cât în alte părţĭ; ceea ce nu e tocmaĭ aşa, căcĭ aci in Kha-va-tşan, saŭ ţara zăpezeĭ, cum îşĭ numesc eĭ patria, sunt cele maĭ groaznice prăvălirĭ. Aceasta e ţara cea maĭ muntoasă, zic Chineziĭ, aceasta e ţara cea maĭ frumoasă zic Thibetaniĭ.

Peste tot, piscurĭ albite de zăpadă strălucesc în lumina soareluĭ; aerul este de o curăţenie extraordinară şi rîurile sunt nişte torente sălbatice. Flexibil şi agil ca Chinezul, tare şi robust ca Mongolul, indigenul umblă mândru, cu capul în sus, cu pieptul înainte, legănându'şĭ braţul drept, gol E un sĕlbatic, dar un sĕlbatic care 'ţĭ place, pe care nu aĭ dori să'l întâlneştĭ într'o pădure, dar căruia nu'ĭ poţĭ tăgădui o oarecare consideraţie, chiar luându'ţĭ punga şi ceasornicul.

Insă cine are o pungă şi un ceasornic, nu cutează să treacă prin aceste sălbătăciĭ. Numaĭ câţĭ-va ofiţerĭ englezĭ, din garnisoanele vecine ale Indieĭ, intră în trecĕtoarea Schikri, cu speranţa de a împuşca vre-o antilopă, vre-un kulan cu pĕrul lung saŭ numaĭ vre-o maimuţă, cu faţă schimonosită de strâmbăturĭ. Dar, prin aceste stâncĭ pleşuve, vânatul ese rar. Adesea orĭ, mergênd pe scândurile carĭ acoperĭ în parte scările, ochiul vênătoruluĭ obosit de a pândi atâta timp după vênat, întâlneşte câte un vultur ordinar. In lipsă de boĭ sĕlbaticĭ, de vulpĭ saŭ de epurĭ, pot întâlni vre-o fiară sĕlbatică, de acelea despre carĭ vorbesc istoriile tibetane, şi este o întâlnire foarte periculoasă aceasta, maĭ cu seamă ca te găseştĭ la o înălţime de cincĭ-spre-zece saŭ sease-spre-zece miĭ metri d'asupra niveluluĭ măreĭ.

Ast-fel de fiare există şi maĭ ales una este de temut. Aceasta e un fel de urs negru, cu puncte albe, cu partea dinainte cenuşie, cu capul negru, cu gâtul şi pântecile roşiĭ. Savanţiĭ îl numesc *ursus lagomyarius* şi se pricep foarte bine la vânat. El descopere urmele vânatuluĭ îl urmăreşte, îĭ descopere culcuşul şi'l găseşte. Pentru prinderea epureluĭ, el este neîntrecut, dar şi ce de şireteniĭ nu întrebuinţează! Căcĭ acest urs, mult maĭ norocos de cât vênătoriĭ, are o întreagă turmă de vulpĭ, carĭ urmăresc vânatul.

Pe câmp, acest Nemrod plantigrad, nu este periculos de cât pentru animalele cu pĕrul lung; dar pe munţĭ, şi maĭ ales pe strimta trecĕtoare de la Schikri, nu avem nicĭ o garanţie că nu va ataca şi pe om.

E adevĕrat că une-orĭ drumul suspendat este aşa de uşor, ca şi scara de la Saint-Jean de Latran şi care —se zice—că fu transportată de la Ierusalim la Roma şi pe care, pelerinii, o urcă în genunchĭ; dar adesea orĭ, treptele nesigure şi clătinânde, dispar, lipsesc şi în locul lor se deschid nişte abisurĭ negre, cari-ţĭ fac impresia scăreĭ luĭ Charon din vechiul teatru grecesc, pe care se urcaŭ spiritele de sub scenă, şi călĕtorul capĕtă ceea ce Bonvalot a nu mit prin opoziţie la boala de mare, boala de munţĭ, şi care se manifestează prin curgerea de sânge din nas, cu durerĭ de cap şi cu vărsăturĭ. Atuncĭ ar fi maĭ bine să fiĭ singur şi dacă se arată ursul, cel maĭ bun lucru, pentru a scăpa de el, este să'l eĭ drept ţintă şi să'ĭ trimeţi în cap un glonţ, cu risicul de a face să cadă împreună cu el, o bună parte din scărĭ, în fundul prăpastieĭ.

Acum câţĭ-va anĭ, un turist englez fu eroul uneĭ asemenea aventurĭ. Despărţit fiind, printr'o largă prăpastie, de punctul săŭ de plecare, fu nevoit să'şĭ urmeze drumul, urcând mereŭ pe infernala scară, până la trecĕtoarea Schikri. Dar, ajuns aci, nu maĭ poate merge maĭ departe. Turistul, vĕzu faimosul Schikri, şi neavênd ce maĭ căuta aci, şi maĭ ales pentru că i se urâse, fu foarte fericit, când un şef tibetan, se arătă aşa de amabil, şi'ĭ puse la dispoziţie câţĭ-va lucrătorĭ carĭ să repare scara stricată.

«Nicĭ nu maĭ încape vorbă, zice el, că tibetaniĭ aŭ dreptate: ţara

lor, de şi puţin cam accidentată, este cea maĭ frumoasă şi cea maĭ minunată pe care am vĕzut'o vre-odată.»

Ilustraţia noastră represintă o scenă din această călĕtorie, când călĕtorul englez se întorcea pe drumul suspendat, iar în urma luĭ, departe, se vede unul din lucrătoriĭ tibetanĭ venind cu toate cele trebuincioase pentru repararea scărilor.

Este teribil şi tot de odată frumos un ast-fel de drum. Intr'o parte muntele, nalt, luciŭ, gol, iar în alta prăpastia fără fund, neagră, ameţitoare, pe când călĕtorul merge suspendat, în vid, d'asupra goluluĭ. Şi când te gândeştĭ că te poţĭ întâlni cu un urs, şi maĭ ales, trăgênd cu puşca să nu'l nemereştĭ !...

Edmond Neukomm

EPISOADE DIN CALĔTORIA MEA LA POLUL NORD

II

Ghiaţa banchizeĭ fusese sfărămată până în locurĭ unde avea o grosime de câte $2^1/_2$ metri şi transformată în bucăţele. Intr'un loc se ridica un stîlp enorm din ast-fel de cuburĭ. Dincolo de acest zid de ghiaţă, nu vedeam nimic deosebit. Banchiza avea 4 saŭ 5 crăpăturĭ maĭ marĭ, carĭ se produseră de sigur atuncĭ când peste noapte auzisem nişte exploziunĭ puternice.

Lanţul ce se formase era unul din cele maĭ înalte pe carĭ le văzuserăm până acum. Dacă «Fram» s'ar fi găsit în mijlocul aceleĭ presiunĭ, ar fi fost ridicat cu desăvîrşire din apă. In direcţia spre nord-est în care am făcut o plimbare n'am găsit nicĭ o urmă a presiunilor.

Iarăşĭ Duminică. E de minune cum trece vremea, dar şi suntem bine dispuşĭ de când ştim că înaintăm mereŭ spre nord. O socoteală aprocsimativă ne arată că ne găsim la 79°50' latitudine nordică; nu e mult de Lunĭ încoace. Erĭ însă şi astă-zĭ n'a fost vînt aproape de loc, iar în zilele trecute a fost foarte slab. Numaĭ odată saŭ de două orĭ de 3 metri pe secundă, iar încolo de 1 şi 2 metri.

Erĭ după amiazĭ s'a produs un eveniment vrednic de însemnat. Am pus să se bată în perete tabloul luĭ Munche: *Cele treĭ princese*. Avem mereŭ de gînd să săvîrşim această muncă încă de când am plecat din Cristiania, dar până acum n'am fost încă în stare să adunăm destulă energie pentru un lucru atât de greŭ era vorba de a se bate *patru* cuie — şi tabloul 'şĭ făcea o plăcere să cadă mereŭ de pe perete şi să ghilotineze pe ceĭ carĭ stăteaŭ pe sofa sub el.

Marţĭ 30 Ianuarie.—79°49' latitudine nordică, 134°57' longitudine de est: iată ce ne spun observaţiile de azĭ dup'amiazĭ, pe când cele de Duminică eram la 79.49' latitudine nord şi 134°57' longitudine de est. Această reîntoarcere spre sud-est era tocmaĭ la aceea ce mă aştam de Duminică de cînd n'am maĭ avut vînt de loc.

Imĭ explic lucrurile în chipul următor:

Când ghiaţa e împinsă într'o direcţie anumită de un vînt care bate deja de maĭ mult timp în aceeaşĭ direcţie, se strînge din ce în ce maĭ mult la un loc.

Când vîntul încetează, se face o reacţiune în direcţia opusă. O ast-fel de reacţiune trebue să fi fost, după părerea mea, şi causa presiuneĭ de Sîmbătă, care a încetat tot aşa de fără veste cum a şi început. De atuncĭ n'a maĭ fost nicĭ cel maĭ mic semn de vre o mişcare de gheţurĭ.

Azĭ după amiazi a început să bată un vênt uşor de la est-sud est; încetul cu încetul el ajunge destul de tare ca să învîrtească moara.

Mergem iar spre nord, şi de sigur de astă-dată vom trece peste gradul 80.

Miercurĭ 31 Ianuarie.—Vîntul şueră peste colinele de ghiaţă, zăpada flutura prin aer, ghiaţa şi cerul sunt ca şi topite într'una. E întuneric, pielea ne doare de frig, dar mergem cu toată iuţeal spre nord şi din această causă ne găsim în dispoziţia cea maĭ bună.

Joŭĭ, 1 Februarie.— Aceeaşĭ vreme ca şi ierĭ, cu excepţia că frigul s'a muiat cu totul (— 22° C). Zăpada cade întocmaĭ aşa ca şi acasă în vreme, de la sud-est şi ceva maĭ slab.

Putem să admitem cu siguranţă că am trecut peste gradul 80; de aceea am şi avut azĭ o mică serbare prealabilă cu smochine, stafide şi migdale şi cu o tragere la ţintă cu săgeţĭ. Aceasta din urmă cu rezultat pentu mine, că iar mi-am umplut tocmaĭ la vreme tabachera cu ţigarete.

Viner 2 Februarie.— Astă zĭ avem sărbĕtoare mare în onoarea graduluĭ 80. Dimineaţa avem la dejun prăjiturĭ. Am făcut o lungă plimbare ca să 'mĭ fac poftă de mâncare pentru amiazĭ.

După observaţiile de azĭ dimineaţă, suntem la 80° 10 latitudine de est. Ura! Bine am mers înainte! Eŭ avusesem de gând să pun rămăşag mare că ajunsesem la gradul 80, dar nimenĭ nu-l primise.

La prânz am avut: Supă de coadă de boŭ, Budingă de peşte, Cartofĭ, Paşte de carne, Mazăre verde, Bob, Fragĭ cu lapte şi câte o sticlă de bere de om. După masă cafea şi câte o ţigaretă. Maĭ puteam să maĭ dorim ceva? Seara am avut Compot de pere şi persicĭ, Prăjiturĭ cu miere, Banane uscate, Smochine, Stafide şi Migdale. Toată ziua sărbĕtoare deplină.

Am citit apoĭ comentariile carĭ să publicaseră prin ziare asupra expediţieĭ noastre înainte de a pleca şi am rîs de multe din prevestirile ce ni se făceaŭ.

Lunĭ 5 Februarie.—Astă-zĭ am bĕut la masă ultima sticlă de bere Ringnes—zi de doliŭ.

Marţĭ 6 Februarie.—Vreme liniştită şi senină. Spre sud începe a se lumina. La orizon e o coloare galbenă apoĭ verde, albastră deschisă şi tot cerul de-asupra e de un albastru foarte închis.

Uitându mĕ la cer mĕ întreb dacă în Italia e vre o dată maĭ albastru: nu cred. Ciudat e că această culoare adîncă e împreunată tot-d'auna cu ger mare. E posibil că un curent de aer venind din regiunĭ maĭ limpezĭ, maĭ de la nord, dă naştere în păturile de de-asupra unuĭ aer maĭ uscat şi maĭ străveziŭ.

Ghiaţa pare de o coloare violetă acolo unde e întoarsă spre lumina zileĭ. Temperatura e de 47—48° C. Când eşim din salon, unde termometrul arată 22° C, avem aşa dar o diferenţă subită de vr'o 40° C. Cu toate astea, deşi suntem îmbrăcaţĭ uşor şi fără căciulĭ, nu ni se pare prea frig.

Respiraţia însă ne este ca o pulbere fină, cu alte cuvinte s'ar putea zice că frigul e vizibil. In jurul vaporuluĭ e ceaţă continuă pe care vîntul o risipeşte mereŭ; iar când un om saŭ un câine merge pe ghiaţă se vede de departe împresurat ca de o coloană de ceaţă.

Miercurĭ, 7 Februarie. — Ce lucru fragil este speranţa! Azĭ dimineaţă am avut un vênt uşor de la nord-nord est, numaĭ 2 metri pe secundă. Termometrul arăta 49,6° C. şi imediat m'am posomorît iar şi mi se pare iarăş indiferent cum vom ajunge acasă, numaĭ s'ajungem maĭ curênd. Presupunem că trebue să fie uscat la Nord, de unde vin aceste vânturĭ recĭ, o atmosferă limpede, ger şi cer albastru deschis şi că acel uscat întins trebue să formeze un pol de răceală cu un maxim constant de presiune aeriană, care ne împinge spre Sud.

Pe la amiazĭ aerul începe a fi maĭ tulbure şi dispoziţia mea maĭ bună. Acum creşte şi temperatura, aşa că ne putem baza iarăş pe vînt; şi într'adevĕr, spre seară, vîntul se porneşte de la sud-sud-vest. Acum, pe la miezul nopţeĭ, iuţeala e de 3—6 metri; temperatura s'a ridicat la 42° C. Aceasta promite mult. Vom trebui să ajungem în curênd la 81°.

La masă, astă-zĭ, în loc de bere, limonadă cu zahăr, care se pare că a plăcut tuturor; noĭ îĭ zicem vin şi suntem de acord că e maĭ bun de cât vinul de mere. Astă-seară ne am

cântărit cu toțiĭ; greutatea unora a crescut în mod îngrijitor. Câțĭ va aŭ cu câte 2 kgr. maĭ mult de cât a cum o lună, de es. Sverdrup, Blessing și Juell ; acesta din urmă ține recordul cu 86,2 kgr. «Atâta n'am cântărit nicĭ odată până acum» zice Blessing și pe toată linia se constată îngrășare.

Da, e grea expediția, dar și listele noastre de bucate sunt tot-d'a una în raport drept cu munca. Prânzul de astă-zĭ : supă de mazăre, budincă cu bucățĭ de pește, cartofĭ, orez cu lapte, compot. Prânzul de ierĭ : pește *au gratin* (tocătură) cu cartofĭ, iepure cu mazăre franțuzească, fragĭ, smeură cu lapte. Ierĭ la dejun am avut pâine proaspătă de grâŭ, astă zĭ pâine proaspătă de secară. Aceste sunt ecsemplele mâncărilor noastre obicĭnuite.

Astă-zĭ vîntul este puternic, ne așteptăm la o adevĕrată furtună după cum sunt ele p'aicĭ.

Sâmbătă, 10 Februarie. — După vîntul pe care l'am avut speram să fi făcut iarășĭ o bună bucată spre Nord. De aceea am avut o surprindere neplăcută când după observațiile de ierĭ am constatat că ne aflăm la 79° 57' latitudine nordică, adică cu 13' maĭ spre sud în loc de maĭ spre nord. Acu însă par'că ne-am și desobișnuit cu desamăgirile.

Azĭ-noapte am visat că am eșit din ghiață dincolo de Islanda.

Duminecă, 11 Februarie. — Azĭ am făcut o plimbare cu două săniĭ trase de câinĭ. Am mers bine. Săniile lunecă maĭ bine de cât mĕ așteptam ; nu se cufundă prea mult în zăpadă, iar pe ghiață, patru câinĭ pot să tragă douĭ oamenĭ.

Marțĭ, 13 Februarie. — Erĭ altă plimbare lungă cu câinĭ albĭ spre sud-vest. Astă zĭ am înaintat și maĭ mult în aceiașĭ direcțiune cu patine de zăpadă. E un exercițiŭ bun și sănătos la o temperatură de —42° C. până la —44° C. și pe un vînt aspru de nord.

Natura e așa de frumoasă și de curată, ghiața e atât de albă fără nicĭ o pată și luminele și umbrele zileĭ care se ridică sunt atât de minunate pe zăpada proaspătă căzută ! «Fram» acoperit de zăpadă strălucește ca într'o haină albă spre cerul albastru scânteetor.

Jouĭ 15 Februarir.— Ierĭ am făcut o plimbare spre Nord-Est cu patine de zăpadă. Am înaintat maĭ de parte de cât orĭ când. Totușĭ vĕdeam încă vaporul.

Astă zĭ am făcut acelașĭ drum cu câiniĭ. Examinez împrejurimile și mĕ gîndesc la planurile viitoare.

Ce exagerațiĭ eraŭ răspîndite în privința frigululuĭ polar ! In Groenlanda era rece, și nicĭ acĭ nu e maĭ cald ; temperatura mijlocie este acum de —40 până la —42 c. Erĭ eram îmbrăcat ca de obiceĭ : peste îmbrăcămintea de dedesupt, pantalonĭ până la genunchi, jambiere, ghete de zăpadă, peste piept o blană cu guler ; și în acest costum am asudat ca un cal.

Astă-zĭ am fost chiar și maĭ ușor îmbrăcat și totușĭ găsesc temperatura foarte plăcută și tot maĭ asud nițel. Și ierĭ și azĭ am purtat pe față o mască de flanelă roșie, dar mi a fost prea cald cu ea, și a trebuit s'o scot de și bătea un vînt rece de la nord.

Acest vînt de la Nord continuă încă, une-orĭ cu o iuțeală de 3 și chiar de 4 metriĭ... Totuși se pare că nu mergem maĭ spre sud ; stăm loculuĭ la 80, saŭ poate chiar am maĭ făcut câte-va minute spre nord. Ce să fie causa ?

Acum s'arată în fie-care zi câte puțină presiune. Ciudat lucru că se arată iarășĭ la intrarea luneĭ în cuart.

Luna e sus pe cer și afară de aceastâ acum e și lumină de zi. In curînd va răsări soarele ; în acea zi vom face o mare serbare.

Vinerĭ 16 Februarie. — Ura ! Am ajuns la 80° 1', așa dar de Vinerĭ încoace am înaintat câte-va minute spre nord cu toate că de Lunĭ avem mereŭ vînt nefavorabil. Este ceva cu totul curios. Să fi intrat oare însfîrșit într'un curent ? In tot cazul se pare că noĭ puterĭ aŭ intrat în joc.

Astă-zĭ să întîmplă iar ceva vrednic de notat și anume pe la amiazĭ am văzut soarele saŭ maĭ corect zis un chip al soareluĭ căcĭ era numaĭ o oglindire. Vederea aceluĭ foc strălucitor de asupra marginiĭ extreme a ghețurilor ne-a făcut o impresie ciudată.

După descrierile entusiaste pe carĭ mulțĭ exploratorĭ le-aŭ făcut despre prima apariție a soareluĭ după lunga noapte de iarnă, vederea luĭ ar fi trebuit să ne producă o mare isbucnire de bucurie. Mie însă nu mi-a produs așa ceva. Ne așteptam să vedem soarele abia peste câte-va zile, așa că am avut maĭ de grabă un sentiment de durere, de desamăgire, căcĭ acest lucru arăta că eram maĭ spre sud de cât dasem noĭ cu socoteala.

Iar m'am bucurat însă când am constatat că ceea-ce vedeam nu putea să fie chiar soarele. Arătarea era la început ca o mare dungă roșie de foc la orizon ; maĭ târziŭ dintr'una aŭ devenit două dungĭ supra puse, apoĭ patru și chiar cincĭ una peste alta, toate de aceeașĭ lungime.

O observație astronomică pe care am făcut-o după amiazĭ ne-a arătat că soarele în realitate trebuia să se găsească la amiazĭ la 2° 22 subt orizon. Nu ne puteam aștepta decĭ să-l vedem discul apărênd la orizon maĭ 'nainte de Marțĭ. Totușĭ am făcut astă seară o mică serbare în vederea aparițieĭ acesteia premergătoare

Duminecă 18 Februarie.—Astă-zĭ am făcut o plimbare cu opt câinĭ. Săniile merg de minune ; câțĭ-va din oameniĭ noștriĭ ne-aŭ urmat cu patine. Vîntul este tot de la nord. E plicticos lucru. Vremea e însă curată, limpede.

Toate sunt bune. Facem plimbărĭ cu patine, cu săniĭ, citim ca să ne distrăm saŭ să ne instruim, scriem, facem observațiĭ, experiențe, jucăm cărțĭ, flecărim, fumăm, jucăm șah, mâncăm și bem, dar cu toate astea până în cele din urmă e o viață blestemată, — cel puțin mie așa mi se pare une-orĭ.

Fridtjof Nansen

(Urmare în numĕrul viitor)

PĂȚANIILE
Uneĭ nunțĭ pariziane în jurul lumeĭ

O nuntă la Véfour

Pretutindenea întâlneaŭ grădinĭ încântătoare și grădinĭ răpitoare ; pretutindenĭ, de asemenea, industria clădise uzine : distileriĭ, mătăseriĭ, papetăriĭ, tăbăcăriĭ etc.

Drumurile, foarte curate, și bine întreținute, mărginite de rîndurĭ de copacĭ frumoșĭ, îmbărbătaŭ pe călĕtorĭ a-șĭ urma preumblarea lor ; așa ajunseră la un lanț de coline acoperite de copacĭ stufoșĭ, șanțurĭ strîmte și răcoroase se deschideaŭ cu niște culorĭ discrete. D. Champion propuse tuturor să se suie până în vîrful dealurilor unde spera să facă vr'o câte va observațiunĭ geologice.

D-ra Elena Leroux, nepoata doctoruluĭ, care nu perdea nicĭ un prilej ca să se arate pretențioasă și caraghioasă, făcu obiecțiune :

— Nu'ĭ oare nesocotință să intrăm acum în pădure ! N'o să ne întâlnim cu fiare sĕlbatece ? Și nu numaĭ asta dar nu era pericol să fim atacațĭ de vr'un trib dacă ne depărtăm prea mult

Unchiul teteĭ, fericit de a intra în pădurile astea dese, unde poate studia flora nemărginit de frumoasă din aceste părțĭ, rĕspunse nepoateĭ :

— Dragă Eleno, dacă te temĭ de a ne urma, e un mijloc foarte simplu de a scăpa de orĭ ce pericol. Intoarce te la otel. Numaĭ eștĭ la vĕrsta în care te temem de răpirĭ.

— Zĕŭ, unchiule, nu aĭ de cât lucrurĭ neplăcute a'mĭ spune.

— Eĭ, lasă ! nu cum va te maĭ crezĭ tînĕră încă ? Țĭ-ĭ teamă că veĭ stârni patimĭ nebune ?

— Cine știe ! șopti între dințĭ eĭ desperechiațĭ. Cine va trăi va vedea.

Plecară. In frunte mergea ingine-

rul, pe care nevasta sa nu'l părăsea ca o umbră, cu ochiĭ lipițĭ de buzele luĭ, bea cele maĭ micĭ cuvinte ale sale, pentru a mĕ servi de o expresiune populară. Luna asta de miere urmă în pădure strălucitoare ca în ziua nunțeĭ.

Maĭ departe, în rândul celor-l'alțĭ, venea doctorul lângă care era sfiincioasa luĭ nepoată. La urmă venea Clemența Allard și cu Helena Bourgeois.

După un mers de o jumĕtate de ceas prin pădurea stufoasă, copaciĭ se făcură maĭ puțin înalțĭ și maĭ rarĭ. Bucățĭ de stâncĭ, răsărind din pământ, se înălțaŭ une orĭ destul de sus și de ascuțite, ca să fie zadarnică orĭ-ce încercare de a le păși. Ernest Champion arătă neveste sale într'un luminiș un fel de ac stâncos care eșia din pământ ca o piatră druidică în vîrf cu un brad care vegeta printr'o adevĕrată minune de echilibru și fără ca să fie cu putință în ce crăpăturĭ rădăcinile sale puteaŭ să-șĭ caute hrana...

D-na Ernest zîmbi :

— Nu asta poate să mĕ mire, zise ea; am făcut, sunt vr'o douĭ anĭ, cu un hiul meŭ o călĕtorie la Grande-Chartreuse. Scoborând din Grand Som la Sf. Petre d'Eutremont, prin valea Epaıs, am vĕzut alte minunățiĭ maĭ frumoase !... Vezĭ tu, prietene, orĭ-ce spectacol am fi chemațĭ să vedem în timpul călĕtorieĭ depărtate ce avem să facem, nu crez să fie maĭ frumos ca acel pe care l'am vĕzut în Alpiĭ francezĭ și în Pirineĭ.

Tînĕrul soț nu rĕspunse, dar știa câte priveliștĭ supranaturale rezerva viitorul acestor drumețĭ.

Ajunseră în sfîrșit în vîrful colineĭ și partea asta era aproape desgolită și presărată de stâncĭ ciudate; când le vedeaĭ de departe, stâncile astea înfățișaŭ chipul unuĭ oraș cu coperișurĭ, turle, turnurĭ, minaretur, altă dată se înșiraŭ de talie egală, ca soldațiĭ unuĭ regiment de uriașĭ. Exploratoriĭ, obosițĭ, nu întârziară de a găsi între douĕ stâncĭ un fel de vale acoperită de o verdeață deasă, unde putură să se tolănească la umbră.

Numaĭ Clemența Allard, folosindu-se de atențiunea pe care logodnicul sĕŭ o da explicațiilor d-luĭ Champion, se depărtă încet și urmări, apucată de o visare intimă, povârnișul care era lângă vale. Soața sa Elena o părăsise de cât-va timp pentru a alerga cu doctorul după un fluture frumos, care, zburând din floare 'n floare, pentru a'șĭ face o plăcere să scape de dînșiĭ. Se făcu nevĕzută de odată după o stâncă și când se gândiră să se reîntoarcă, când o chemară, nimic nu rĕspunse strigătelor desperate.

Noaptea se apropie și fie-care se întreba cu groază ce se făcuse nenorocita domnișoară. Nimenĭ nu îndrăznea să ducă vestea asta d luĭ Milion. Maĭ mulțĭ membri aĭ expedițieĭ spuseră că nu se vor întoarce până când nu vor găsi pe rătăcită. Se făcu un grup de ceĭ carĭ încurcaŭ locul de geaba. Sub conducerea inginerulu, d na Ernest, doctorul și nepoata sa d ra Elena, care protestă zadarnic împotriva acesteĭ plecărĭ, d-na Raimond, a căreĭ supărare ținea de dimineață, d. Atanase, bărbier, care spuse că nu și-ar ierta nicĭ odată de a nu dormi o noapte acasă de teamă de a nu necinsti o existență fără pată, reluară cu mâhnire drumul spre oraș.

Se hotărî ca d. de Rivières, d. de la Bocassière, d. Baudoin și d. Jollibois vor rĕmânea la nevoe până la ziuă pentru a'șĭ urma căutările.

Cât despre d. Fontaine, savantul geograf, ceru a însoți pe fiica sa la Quebec.

D. Fontaine, pe care cunoștințele sale geografice și anografice făcuseră să cunoască moravurile popoarelor, presimțea că o pricină tainică trebue să fi prezidat la răpirea tinereĭ fete și triburile Indiane sosite de pe mărginile băieĭ Hudson, trebue să nu fi fost străine de disparația asta. Un singur lucru îl încurca: Cum se poate, îșĭ zicea el, că acești fiĭ aĭ singurătățeĭ aŭ putut să cunoască prezența noastră și de ce, dacă vor vr'un amanet ca să ne puie la contribuție, de ce aŭ ales tocmaĭ pe d-șoara de onoare ?

— Domnilor, zise el, nădăjduesc că de departe, vĕ voiŭ fi maĭ folositor decât dacă așĭ rĕmânea lângă d-voastră, am asupra acesteĭ neînțelese nenorocirĭ ideĭ personale, pe care vroiŭ să le modific. Dacă trece noaptea fără de a afla ceva așteptați mĕ până dimineață în zorĭ ; voiŭ isbuti poate să luminez această taină.

Tineriĭ rĕmașĭ să caute pe d șoara, nu aduseseră decât o pușcă; era a nenorocituluĭ logodnic, în speranță că va aduce pe rătăcită pe calea bună, dădea mereŭ la focurĭ.

In acest timp însoțitoriĭ sĕĭ strânseră găteje pe vârful stânceĭ; îndată ce se făcu noapte, aprinseră focul a căreĭ flacărĭ ajunseră până în cer.

Toate semnele astea fură de geaba. Când se iviră cele dintâĭ luminĭ ale zileĭ, călĕtoriĭ nu aflaseră nimic de cea dispărută.

III

Pe când tineriĭ din nunta călĕtoare făceaŭ sforțărĭ zadarnice să regăsească pe d șoara pe onoare dispărută, învățatul D. Fontaine nu rămăsese fără de lucru.

Tot drumul stătu pe gândurĭ, în clipa când era să treacă pragul porțeĭ, d ra Marie, fiica sa, se apropiă de dînsul :

— Tată, zise ea.

— Ce vreĭ copilă ?

— D-ra Elena, ar dori să'țĭ vorbească.

Bĕtrînul învĕțat, eșit din visele sale se întoarse și zări lângă dînsul pe fată.

— Ce vreĭ să'mĭ spuĭ ? zise el.

Protejata mireseĭ și prietena d-reĭ dispărută luă cu sfială cuvîntul. Povesti întâlnirea pe care d șoara Clemence Allard i se păru că o face pe seară, groaza pe care o arătase recunoscând pe exploratorul Petre Duther, presupunerile saŭ maĭ bine zis presimțirile sale.

D. Fontaine, după câte-va clipe de gândire, lăsă pe fiica sa d-luĭ Leroux.

Se duse în grbă în orașul de sus unde era reședința șefuluĭ polițieĭ. Acolo fu introdus în cabinetul magistratuluĭ și'ĭ explică motivul viziteĭ sale, ciudata dispariție a d-reĭ Allard, în sfîrșit rugă pe șeful polițieĭ să'ĭ dea concursul sĕŭ pentru a găsi pe nenorocita rătăcită.

După ce d. Ionhston cunoscu istoria dragosteĭ desprețuite a luĭ Petre Duther, prezența exploratoruluĭ la Quebec, amenințările, pe care le făcuse d-reĭ Clemența, înainte de plecare, temerile d-șoareĭ, se sculă și trase de cordonul clopoțeluluĭ.

Un polițist intră.

— D-le Forster, zise șeful, va trebui ca într'o oră să aflu unde stă un francez, d. Petre Duther, explorator, de curênd sosit la Quebec.

— D. Duther a tras la otelul Francia de vr'o 10 zile. Când o trupă de compatrioțĭ aĭ sĕĭ, însoțitorĭ la călĕtoria d-luĭ Petre Milion, a venit să se instaleze în acel otel, d. Duther și-a plătit cheltuelile la otelier și s'a dus la otelul Albion, în orașul de sus.

— Atuncĭ te rog informează-te, dacă la ora aceasta, domnul acela poate fi vĕzut.

— D. Duther a părăsit otelul de erĭ dimineață spunênd că va lipsi maĭ mult timp. A eșit din oraș alaltăerĭ seară, s'a dus la vîrful orașuluĭ înalt, în ulicioara Saint-Gilles, să vază un mețit (om născut dintr'o indiană și un alb), care trecea prin Quebec, și care e foarte cunoscut în lumea vînĕtorilor, se numește Guilom Novet.

— Trimite un om din detașamentul d-tale să roage pe Guilom să vie numaĭ de cât în cabinetul meŭ. Spune-ĭ, dacă s'ar cam codi, că are să'mĭ facă o plăcere foarte mare.

Apoĭ se întoarse spre savantul geograf și'ĭ spuse zîmbind :

— Oameniĭ aceștia aŭ une-orĭ nevoe să recurgă la noĭ ; adesea ocrotirea noastră poate să'ĭ scape de multe nevoĭ; cunosc pe vînătorul Guilom, sunt sigur că cu toată neputința, pe care mi o dă legea engleză de a'l supăra, are să vie în-

dată ce va şti de dorinţa mea.

D. Fontaine, era mirat că găseşte atâta bună-voinţă în funcţionarul englez; fu şi maĭ mult când vĕzu pe acest om ridicând o portieră de catifea, cere ascundea o uşă secretă şi poftindu-l în apartamentele sale, să ia o ceaşcă cu ceaĭ.

După ce fu bine instalat în faţa uneĭ mescioare cu ceaĭ, nu putu de a se stăpâni, să îşĭ arate mirarea.

— D-le Fontaine, îĭ rĕspunse d. Johnston, am cinstea de a fi rudă cu d. Cameron, marele nostru explorator. Nu pot uita frumoasa primire, care i s'a făcut în Franţa, de către corpul savanţilor, şi aşĭ vrea să le arĕt recunoştinţa mea prin dumneata.

Afară de asta, dragă domnule, adaogă şeful de poliţie, facĭ parte dintr'un grup de călĕtorĭ, a căruĭ sosire face sgomot la Quebec.

D. Milion ne-a adus mĕrfurĭ, pentru care ne batem.

Chiar eŭ i am cumpărat vr'o zece butoaie de vin de Beaune despre a căror existenţă nicĭ nu se ştia pe aicĭ. Toată ziua magazinele luĭ sunt plîne de lume, care aleargă să cumpere armele de preciziune, care lasă în urmă mult armele noastre americane.

Apoĭ modele pe care ni le-a adus din Paris întoarce capul tuturor femeilor.

D. Milion e un om ager, a dat de veste tuturor negustorilor de pielăriĭ să vie să-ĭ vîndă blănĭ, aşa că pe măsură ce corăbiile d-voastă se deşartă de lucrurile aduse se umple cu mărfurĭ de aicĭ.

Vorbeaŭ prieteneşte sorbind din ceaiul dres cu rom de o calitate excepţională, când poliţistul trimis după Guilom Novet bătu la uşe, spunînd că acesta din urmă aştepta în cabinet.

Ceĭ doĭ prietenĭ se sculară şi trecură în cabinet.

D. Guilom crezuse că va face un studiŭ asupra costumuluĭ de pădure, descris de atâtea orĭ de alţiĭ. Dar avu o desamăgire: Guilom Novet era îmbrăcat ca orĭ ce. burghez şi nicĭ de cum ca omul din aceĭ aventuroşĭ vînătorĭ, a căruĭ viaţă se scurge prin miĭ de pericole şi care trebue să se apere împotriva fiarelor, şi maĭ cu seamă împotriva ursuluĭ cenuşiŭ.

După ce fu întrebat, stătu la gândurĭ, apoĭ rĕspunse:

— Cunosc pe d. Petre Duther, zise el; am vînat împreună nu numaĭ în câmpiile marĭ din Farewest, dar chiar am străbătut alăturĭ maĭ toată America englezească, până la pământurile îngheţate care mărginesc oceanul îngheţat. E un om de o energie rară, în stare să nu se dea în lăturĭ, din faţa orĭ căreĭ piedicĭ, ca să îşĭ ajungă la scop.

— Imĭ spuĭ, urmă vînĕtorul, ca d. Duther iubeşte pe o fată tînĕră din Francia, că fata aceia tînĕră e făgăduită altuia. Nicĭ o îndoială că el a răpit'o. Din partea aceea trebue să ne îndreptăm căutările.

— Da, zise, şeful poliţieĭ; dar cine ne poate spune în ce parte s'a îndreptat?

— Eŭ, rĕspunse Novet; nu că am ceva împotriva d-luĭ Duther, care a fost tot-d'auna pentru mine un tovarăş credincios, dar pentru că s'a aliat cu duşmanul meŭ cel maĭ neînpăcat.

— De cine vorbeştĭ? întrebă magistratul?

— Vorbesc de marele şef al Crowilor, Cioc-de-vultur, care e la vre-o treĭ poşte de aicĭ şi la care a fost d. Duther.

Aş pune ramaşag pe puşca mea a Franciei în schimbul uneĭ carabine din New-York, că acest sălbatec îndrăcit, a răpit de d-ra franceză, şi că deja e pe drum ca s'o ducă în tribul sĕŭ din baia Hudson.

— De unde ştiĭ că acest şef indian e aşa de aproape de Quebec? întrebă d. Iohnston.

Nu'mĭ aduc aminte că acest trib să fi venit vr'o dată să ne dea vizită.

— Aĭ dreptate, domnule, reluă vînĕtorul, Crowiĭ sunt duşmaniĭ orĭcăreĭ civilizaţiĭ, sunt ceĭ maĭ barbarĭ şi maĭ fioroşĭ din Nord-Vestul Americeĭ; nu ştiŭ nimic din progresele aduse da albĭ şi e de ajuns, să aĭ sânge European în vine, ca să'ţĭ fie cel maĭ neînpăcat duşman. Ce interes a putut să'l hotărească să părăsească pădurile sĕlbatice? Cum a putut d. Duther să se puie în relaţiĭ cu Cioc-de-Vultur, aşa de duşmanos albilor? Nu ştiŭ încă, dar dacă vreţĭ, voiŭ afla.

— Te învoeştĭ, întrebă şeful poliţieĭ, a ajuta pe francezĭ, să găsească pe prietena lor perdută?

— Iĭ voiŭ ajuta însă cu o condiţie. Că mi se va da orĭ-ce încredere şi împuternicire asupra alegereĭ mijloacelor, care vor trebui întrebuinţate.

— Puteţĭ să subscrieţĭ la condiţia asta, pe care chiar eŭ o recunosc ca necesară, zise d. Ionhnston, respunzênd uneĭ privirĭ întrebătoare a savantuluĭ geograf.

— Atuncĭ, ne-am înţeles, zise d. Fontaine; n'am nevoie să adaog că nicĭ un mijloc de acţiune nu ne va opri şi că poţĭ chiar de acum să dispuĭ de averea noastră.

— Bine, Bine! făcu Guilom Novet, cu un ton bucuros. Dar n'avem timp de perdut; am de făcut chiar în noaptea asta o vizită de la care depinde isbânda întreprindereĭ noastre. Intâlnire la otelul Franciei şi aşteptaţi mĕ. Inainte de a se face ziuă am sa viŭ să vĕ iaŭ, aĭ să mĕ ducĭ la tovarăşiĭ d-tale şi peste puţin vom începe lucrul.

După aceste cuvinte, salută şi se făcu nevĕzut.

D. Fontaine se sculă şi'şĭ luă rĕmas bun de la poliţist, mulţumindu'ĭ.

— Aş fi fost bucuros să vĕ fiŭ personal de vre-un folos, dar puterea mea nu se întinde dincolo de provincia Quebec, şi de sigur răpitoriĭ sunt departe deja. Aceştĭ sălbatecĭ sunt de alt-mintrelea nişte duşmanĭ cu neputinţă de a fi prinşĭ de soldaţĭ regulaţĭ. Lunecă printre degete şi par'că intră în pământ. Numaĭ alţĭ sălbatecĭ saŭ alte haimanale de pădure pot fi în măsură, de a se lupta cu dînşiĭ.

D. Fontaine se întoarse la hotelul Franciei, găsi pe d. Milion în lacrămĭ şi căutând să'l liniştească grămădi în jurul luĭ în salon un arsenal întreg. Eraŭ o mulţime de puştĭ duble, purtând pe ţeavă semnătura Fauré-Le-Page de la Paris, carabine cu gloanţe explosibile de acelaş fabricant, puştĭ cu vargă destinate a fi întrebuinţate în caz de lipsă de muniţiĭ; proviziĭ de cartuşe, pungĭ cu praf de puşcă umplute cu îngrijire, sacĭ plinĭ de gloanţe pentru vânĕtoriĭ de la expediţie; cuţite de vânĕtoare, pumnale, săbiĭ de străpuns.

Tocmaĭ atuncĭ se ivi şi Novet.

Figura luĭ se făcu bucuroasă când zări lucrurile acelea, despre a căror existenţă nicĭ nu ştia.

— Ce frumoase arme! zise el.

— Le am adus aicĭ pentru d-ta, rĕspunse d-l Fontaine.

— Foarte bine, zise vînătorul, unele dintr'însele îmĭ vor servi. Vĕ vestesc două vizite. Dar să nu luaţĭ în seamă îmbrăcămintea tovarăşilor meĭ.

In acea clipă doĭ oamenĭ intrară îmbrăcaţĭ în costumul rĕzboinicilor indienĭ.

Cel dintêĭ avea un trup înalt; arta sculptoruluĭ din antichitate nu visase nicĭ odată nişte forme maĭ perfecte. Pe umeriĭ luĭ era prinsă o manta lungă tăiată dintr'o piele de cerb, pe care eraŭ zugrăvite bătaliele, la care luase parte. Tunica şi ghetele sale eraŭ de piele de căprioară, şi în asta se arăta simţul artistic al femeilor din tribul din care făcea parte, pe la cusăturĭ eraŭ împodoaite cu broderiĭ; eraŭ făcute cu ghimpĭ de la ariciŭ.

Mutra luĭ înaltă şi semeaţă arăta un şef: cu mâna dreaptă îşĭ ţinea lancea împodobită cu o tufă de pĕr de la craniul unuĭ duşman şi pieptănătura sa, formată din pene de vultur şi blană de ermină, cădea până la pământ. Pieptănătura asta avea în vârf o pereche de coarne de boŭ, semnul ranguluĭ sĕŭ de şef. Vînătorul, care nu se desbrăcase de o manta lungă, care'l învelea din cap până în picioare, prezintă şe-

ful indian d-lui Milion și d. Fontaine.

— Iată, zise el, prietenul meŭ Ochiu-de-Lynx, care comandă unuĭ puternic trib Siuz de pădure.

In spatele șefuluĭ venea un om din trupa sa a căruĭ costum maĭ puțin strălucitor arăta o personalitate maĭ puțin însemnată.

Sĕlbatecul acesta se numea Raton și se bucura de toată încrederea luĭ Ochiu de Lynx, pe care îl însoțea în toate expedițiunile.

Când ceĭ douĭ Indienĭ se ghemuiră pe covorul din salon, într'o poziţiune foarte puțin deosebită de a aceia a lucrătoruluĭ francez pe tejghea, vînĕtorul canadian arunca pe jeț mantaua care îl învelea și se arĕta în costumul luĭ pitoresc de alergător de pădurĭ. D. Fontaine și D. Milion se uită la el cu băgare de seamă.

Era un om de vr'o cincĭ-zecĭ de anĭ, cu pielea neagră, cu statura înaltă, slab și sbîrcit, dar purtând pe trăsurile obrazuluĭ semnul energieĭ și hotărîreĭ. Costumul luĭ făcut din despuiarea unuĭ urs cu părul pe dinafară, cascheta luĭ de blană de vidră, un sac de piele purtat pe umĕr, o ploscă și sac cu plumb, carabina lungă, pe care o ține între glesne și pe care o desmerda cu mâna, ca pe o prietenă, de care nu poțĭ să te despărțeștĭ, ghetele de piele, cu îngrijire încheiate la o parte, totul, până și la botforiĭ lungĭ de munte, arĕtaŭ dintr'o ochire un întreprinzător și neîmblânzit alergător după aventurĭ.

Se gătea să ia unele din arme puse la dispoziția luĭ, când unchiul Petruș, care până atuncĭ tăcuse îĭ spuse:

— De ce să alergĭ între armele acestea? ia totul și fă ce vreĭ cu ele.

— Cum vreĭ să luăm toate astea. Un măgar n'ar fi de ajuns.

— Am pus să înhame jos un furgon, în care am pus și câte-va proviziunĭ de ale mâncăreĭ. Băețiĭ hotelului scobor aceste arme și munițiunĭ.

Când se scoborîră eĭ jos, găsiră un car mare dus de patru catârĭ sdravenĭ.

In carul acela eraŭ puse tot de celea, de care ar fi avut trebuință. Arme de tot felul, arme de rĕzboiŭ și de vînătoare, puștĭ duble, carabine, puștĭ cu tir repede, săbiĭ etc.

Pe lângă acestea tot felul de proviziunĭ de ale mâncăreĭ: cărnurĭ uscate, sărate, conservate, tot felul de compoturĭ și dulcețurĭ.

Apoĭ costume de schimbat, unele de țesăturĭ ușoare, ca să îndure razele soareluĭ, altele de stofe groase și de blănurĭ, grație cărăra se va putea la nevoe a se înfrunta bruma regiunilor polare.

Așa era cazul pe care unchiul Petruș îl oferea îndrăzneților aventurierĭ.

— Vreĭ să ne conducĭ la locul unde vĕ așteaptă tovarășul? întrebă Novet pe d. Fontaine.

Se sui pe capră și făcu semn tovarășuluĭ, să ia loc lângă dînsul.

Cât despre ceĭ douĭ sĕlbaticĭ, tot gravĭ, se așezară pe pânză impermiabilă, care acoperea proviziunile, și carul greoiŭ porni la pasul cadențat a celor patru catârĭ, care par'că nicĭ habar n'avea de greutatea, pe care o trăgeaŭ după dînșiĭ.

V

Când carul ajunse la poalele colniciĭ, a căruĭ vêrf fusese martor la dispariţiunea d-șoareĭ de onoare, ziua nu se maĭ ivea, dar luminĭ roșiatice întinzêndu-se prin benzĭ lungĭ paralele la orizont, din spre răsărit, arătaŭ că soarele nu maĭ are mult până ce să se ivească.

(Va urma)

VARIETĂȚĬ

Lacurile din Elveția. — Un geograf german, a comparat o hartă actuală a cantonuluĭ din Zurich, cu una din, 1667 a putut stabili modificările carĭ s'aŭ produs în această țară în cursul celor două secole trecute.

El a constatat că aproape toate lucrurile și-aŭ perdut din dimensiunile lor, și chiar multe din ele aŭ dispărut.

Din 149 de lacurĭ notate pe harta din 1667, din carĭ cele maĭ multe aveaŭ aproape 10 ectariĭ de suprafață, sunt *șapte-zecĭ și treĭ* dispărute.

Piticiĭ în Africa. — Un explorator englez, d. Donaldson Smith, făcând o călĕtorie în Estul Abisinieĭ, a întâlnit un trib de piticĭ, în țara Somalilor aproape de lacul Stefanie.

«Acești piticĭ, spune el, constituesc tribul Dumes. Statura lor este de 1 m. 30. Ceĭ maĭ înalțĭ aŭ 1 m. 50. Pĕrul lor e aspru, eĭ sunt negriĭ, cu nasul turtit și cu buzele groase. Corpul le e grațios și bine proporționat. Armele lor sunt: arcul și săgețile otrăvite. Eĭ trăesc în sate micĭ, compuse din câte 50 de colibe fie care.

«Aceste colibe, sunt niște clădirĭ conice, făcute din brâne și acoperite cu iarbă. Aŭ capre și oĭ și cultivă meĭ. Eĭ sunt veselĭ și amabilĭ.

«Trebue notat că aceștia nu sunt o rasă degenerată: sunt robuștĭ și bine formațĭ».

Cel maĭ mare navigator. — Căpitanul Willigerod, aparținând companieĭ de navigație *Norddteutscher Lloyd*, s'a întors la Brema, venind de la New York, după sfîrșirea celuĭ de al patru-sutelea voiagiŭ al sĕŭ.

Aceste patru sute de călĕtoriĭ represintă aproape treĭ milioane și jumĕtate de kilometri, adică aproape de *șease zecĭ* de orĭ ocolul pămêntuluĭ. Și cum fie-care voiagiu, a durat cel puțin opt zile, se poate zice că, căpitanul Willigerod, a călătorit ziua și noaptea timp de nouă anĭ, aproape.

In cursul acesta, el a transportat două sute de miĭ de pasagerĭ și a scapat de la înec maĭ mult de o sută cincĭ-zecĭ de persoane.

Iuțeala valurilor. — Un inginer idrograf englez, doctorl G. Schott, a publicat de curând resumatul observațiunilor sale, asupra vitezeĭ valurilor Oceanuluĭ.

Pe un vânt slab, această viteză e de 7 m. 50 pe secundă; când vântul este puțin maĭ tare, viteza este de 10—12 m. pe secudă, în fine, pe un vânt tare, ea ajunge la 15—20 m.

Inginerul a calculat că, în timpul uneĭ furtunĭ, valurile aŭ avut o velocitate de 28 metri, cea ce represintă o iuțeală de 86 kilometri pe oră. Valurile se urmau la un interval de 15 secunde, și atingeaŭ lungimea de 362 metri.

Se citează unele cazurĭ (furtunĭ foarte violente, ciclonĭ), în care viteza valurilor ajungeaŭ la 96 chilometri pe oră. In oceanul Pacific, în urma unuĭ cutremur de pămênt, s'a observat că viteza de translațiune, imprimată suprafețeĭ măreĭ, trecea de 577 chilometri.

Pisica care sboară. — Către sfârșitul secoluluĭ al XVII lea, trăia în Verviers (Belgia) un inventator, care își închipui să facă să sboare o pisică.

Cum? Lucru prea ușor. Din vîrful unuĭ turn nalt, va da drumul uneĭ pisicĭ, care să fie legată de patru bășicĭ pline de aer. Pentru-că era vorba de o experiență serioasă, tot orașul, împreună cu toate autoritățile se strânseră împrejurul turnuluĭ.

Din nenorocire, experiența nu reuși, biata pisică căzu greoĭ, la picioarele asistenților, sdrobindu se de pietre. Poporul indignat, huidui pe inventator până acasă la el.

De atuncĭ, de câte-orĭ, cine-va vrea să'șĭ bată joc de vr'un inventator care n'a reușit, i se zice în Belgia: *a făcut să sboare pisica.*

Și câte pisicĭ nu sboară în astă lume!...

Lector.

Numĕrul 16 din «Ziarul Călĕtoriilor» va apare Sâmbătă 3 Ianuarie 1898.

Abonamente cu premii

De la 1 Ianuarie 1898

Cine se va abona, cu începere de la 1 Ianuarie 1898, la ziarul «Universul» politic, care apare în fie-care zi dimineața, va primi următoarele premiĭ:

Pentru 3 lunĭ leĭ 4.80 în toată țara

In provincie 20 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendarul de citit ilustrat al «Universuluĭ» pe anul 1898, care coprinde 100 paginĭ text și 13 portrete ale oamenilor însemnațĭ din România, încetațĭ din viață în anul curent, un roman ilustrat de 1 volum, calendarul portativ pe anul 1898 și ziarul «Universul» literar, colorat, pe timp de 3 lunĭ.

Pentru 6 lunĭ leĭ 9.30 în toată țara

In provincie 30 banĭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Calendarul de citit al «Universuluĭ» pe anul 1898.—Calendarul portativ.— Calendarul american (cu foĭ zilnice).—Un roman de 2 volume, ilustrat, și ziarul «Universul» literar colorat, timp de 3 lunĭ.

Pentru un an leĭ 19.50 în toată țara

In provincie 1 leŭ maĭ mult pentru portul premiilor

PREMII GRATUITE

Toate calendarele de maĭ sus.—Un roman ilustrat de 4 volume.— «Universul» literar colorat timp de 1 an, o frumoasă fructieră cu piciorul de metal nichelat și un port ceasornic de metal.

La Viena și la Veneția gratis

Toțĭ abonațiĭ vor maĭ concura, prin tragere la sorțĭ, la două bilete de dus și întors la Viena saŭ la Veneția.

5 Banĭ în toată țara

Universul politic ce apare în fie-care zi de dimineață publică știrile și depeșile cele maĭ nouĭ și importante din țară și streinătate și romanele cele maĭ sensaționale. Acum publică importanta operă «Note asupra viețeĭ M. S. Regeluĭ Carol». *Universul politic* este unicul ziar care sosește dimineața în provincie, cu darea de seamă completă a Corpurilor legiuitoare.

Jucăriĭ pentru Copiĭ

La administrația ziaruluĭ *Universul* strada Brezoianu No. 11, se află un MARE ASORTIMENT de jucăriĭ pentru copiĭ.

De oare-ce depozitele *Universuluĭ* se desfac de toate mărfurile, se vînd cu 20 la sută maĭ ieftin ca orĭ-unde.

Orĭ-ce tuse

vindecată

Cine vrea să se vindece sigur și în scurt timp de orĭ-ce tuse, să cumpere numaĭ hapurile de catramină ale celebruluĭ chimist dr. Bertelli din Milan, aprobate de consiliile sanitare superioare din Italia și România.

O cutie costă numaĭ leĭ 2.95; patru cutiĭ leĭ 10.95.

De vînzare în provincie la toate farmaciile și în Bucureștĭ la drogueria centrală Mihail Stoenescu, str. Academieĭ No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, str. Academieĭ No. 4 și la drogheria «Câinele Negru», Ion Țetzu, strada Lipscanĭ, Bucureștĭ.

Toate cutiile carĭ nu vor avea în interiorul lor o instrucție în limba română cu stampila administrațieĭ ziaruluĭ «Universul» str. Brezoianu No. 11, Bucureștĭ, se vor considera ca falșificate.

Toate boalele secrete la bărbațĭ și femeĭ

se vindecă în câte-va zile, prin întrebuințarea **EXTRACTULUI de COPAIVA și PARIGLINA**, ale d-ruluĭ Thom, din Londra, aprobate de consiliul sanitar al Românieĭ. Este cel maĭ bun remediŭ, după declarațiile celor maĭ marĭ medicĭ din lume.

— Prețul unuĭ borcan leĭ 6.50 —

— IMPORTANT! Borcanele carĭ nu vor avea instrucție în limba românească, precum și pecetia ziaruluĭ *Universul*, se vor considera ca falșificate.

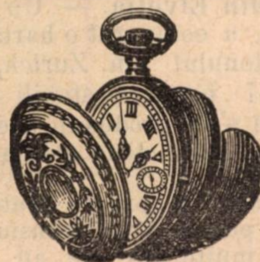
De vînzare la toate farmaciile din țară.

Depozitele: la drogheria Stoenescu, strada Academieĭ No. 2; la drogheria Ilie Zamfirescu, strada Academieĭ No. 4: la drogheria Fabini, calea Văcărești; la drogheria Păcățeanu (sub hotel de France), precum și la farmacia «Ochiul luĭ Dumnezeŭ», W. Thuringer, calea Victorieĭ No. 154.

Numĕrul viitor din *Universul Literar* va apare în ziua de Anul Noŭ 1898, coprinzênd splendide ilustrațiĭ colorate de ocaziune și se va vinde numaĭ cu 10 banĭ exemplarul în toată țara.

CEL MAI MARE DEPOZIT DE

Ceasoarnice

se află la administrația ziaruluĭ UNIVERSUL, Strada Brezoianu No. 11, Bucurescĭ.

Ceasoarnice de nikel de la leĭ 4.90 până la leĭ 8.50.
Ceasoarnice de metal soleil, carĭ n'aŭ nicĭ o deosebire de un ceasornic de aur adevĕrat, cu leĭ 9.90, leĭ 10.90 și 13.50.

Domniĭ doritorĭ vor găsi la depozitul ziaruluĭ nostru cel maĭ bogat asortiment de ceasornice de tot felul, de metal alb saŭ aurit și oxidat, de argint și de aur, pentru dame și bărbațĭ, carĭ se vînd cu 30 la sută maĭ eftin de cât orĭ unde.

Bogat asortiment de ceasoarnice de masă cu deșteptător, de metal saŭ de lemn artistic sculptat.—Leĭ 4.50, Leĭ 8.50, etc. etc.

Pendule de bronz micĭ de masă, foarte elegante, numaĭ cu leĭ 5.50 bucata.

Pendule marĭ de bronz, pentru masă, de o rară frumusețe, acoperite cu un glob de sticlă albă.—Prețurĭ de ocasiune.

Pendule de perete, de lemn frumos sculptat, cu musică, care cântă un frumos cântec la fie-care ceas.—Leĭ 22 și leĭ 24 bucata.

Ceasornic de aur *patent Traian*, sistem Roskopf perfecționat, premiat cu cea maĭ înaltă distincțiune la cea din urmă expoziție specială de ceasornice din Geneva (Elveția). — Bucata leĭ 170 pe compfant. — Nicĭ cu 300 de leĭ nu se găsește un asemenea ceasornic, fiind de aurul cel maĭ fin și solid și de un mers cel maĭ regulat, garantat. — Același ceasornic de metal nichelat Leĭ 17.50 și de metal oxidat leĭ 19.50

LANȚURI de tot felul

fantazie, de metal aurit saŭ oxidat și de aur, pentru dame și bărbațĭ, cu prețurĭ ne maĭ pomenit de ieftine.

Reparațiĭ de ceasornice

se efectuiază în modul cel maĭ perfect și durabil, la atelierul înființat de administrația ziaruluĭ UNIVERSUL, care a adus expres din Elveția două lucrătorĭ din ceĭ maĭ experțĭ.—Reparațiile se garantează pe timp de un an.

Intre orele 12—1½ atelierul de reparațiunĭ este închis

Typ. UNIVERSUL, Luigi Cazzavillan, Strada Brezoianu No. 11, Bucuresci.